www.nv-online.info

№ 5 (4257)

16 студзеня 2018 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

«Народная Воля» **в Facebook** *www.facebook.com/nv.online.info* **в Vkontakte** *www.vk.com/nvonlineinfo*

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ЛІСТАПАД 2019 ГОДА:

якія адбудуцца выбары – прэзідэнцкія ці парламенцкія?

Днямі старшыня Цэнтрвыбаркама Л.Ярмошына ў чарговы раз агучыла думку наконт таго, што ў 2020 годзе не могуць быць праведзены адразу дзве палітычныя кампаніі – выбары прэзідэнта і выбары новага складу парламента. А таму, на яе погляд, "у канцы 2019 года неабходна праводзіць адну з дзвюх выбарчых кампаній. Лістапад 2019-га – ідэальны перыяд для гэтага".

(Працяг тэмы на 2-й стар.)

АКТУАЛЬНО

Кому и сколько должна Беларусь в 2018 году

В 2018 году Беларусь должна вернуть кредиторам около 8 млрд рублей.

На обслуживание госдолга нынче предстоит направить 2,54 млрд рублей. Согласно оценкам властей, эта сумма будет примерно на 25% больше по сравнению с долговым бременем, которое нес бюджет в 2017 году в связи с необходимостью платить проценты по ранее привлеченным заимствованиям.

Расходы на погашение государственного долга в 2018 году составят 5,49 млрд рублей. Таким образом, с учетом платежей по погашению и обслуживанию госдолга Беларусь должна будет вернуть кредиторам около 8 млрд рублей, или в эквиваленте примерно 4 млрд долларов.

Практически все долговые обязательства страны сформированы в иностранной валюте – валютные выплаты по госдолгу власти оценивают в 2018 году в размере 3,8 млрд долларов. Кстати, среднегодовой курс доллар, который заложен в бюджет на 2018 год, – 2,0379 рубля за доллар.

В нынешнем году Беларусь должна выплатить России (с учетом обслуживания и погашения долга) 1 млрд 7,5 млн долларов, Евразийскому фонду стабилизации и развития, которым де-факто управляет российский Минфин, – 475,7 млн долларов. Кроме этого, на выплату кредитов, выданных банками Китая, нужно будет направить 563,4 млн долларов.

Более миллиарда долларов предстоит также выплатить западным кредиторам, в том числе владельцам белорусских еврооблигаций, – 936,6 млн долларов, Всемирному банку – 95,3 млн долларов. Показательно, что Международного валютного фонда, который предоставляет дешевые финансовые ресурсы, сегодня нет среди кредиторов Беларуси.

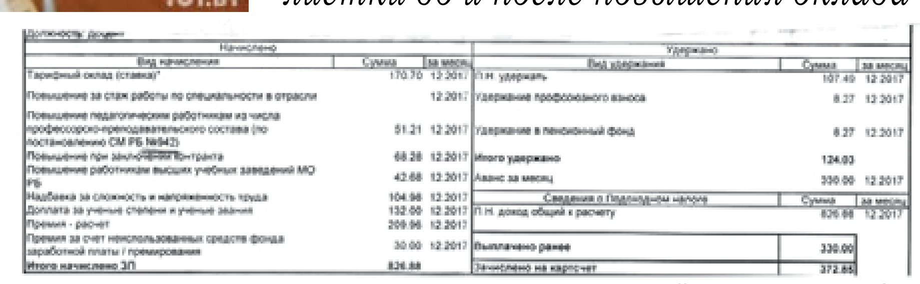
(naviny.by)

ЖИЗНЬ КАК ОНА ЕСТЬ

«По 500 долларов не получается»

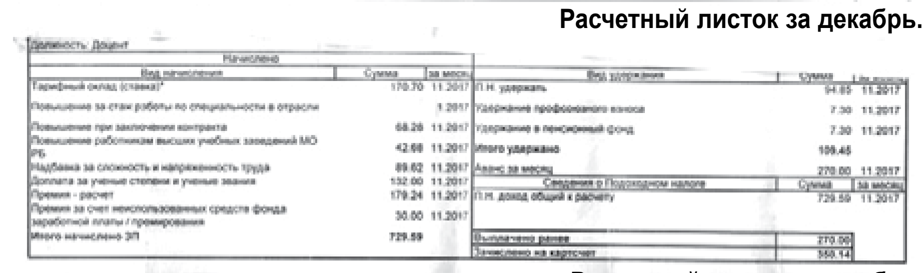
Преподаватель сравнила расчетные листки до и после повышения оклада

Должность: доцент

Начислено: Вид начисления	Сумма	за месяц	Удержано: Вид удержания	Сумма	за месяц
Тарифный оклад (ставка)*	170.70	12.2017	П.Н. удержать	107.49	12.2017
Повышение за стаж работы по специальности в отрасли		12.2017	Удержание профсоюзного взноса	8.27	12.2017
Повышение педагогическим работникам из числа профессорско-преподавательского состава (по постановлению СМ РБ №942)	51.21	12.2017	Удержание в пенсионный фонд	8.27	12.2017
Повышение при заключении контракта	68.28	12.2017	Итого удержано	124.03	
Повышение работникам высших учебных заведений МО РБ	42.68	12.2017	Аванс за месяц	330.00	12.2017
Надбавка за сложность и напряженность труда	104.98	12.2017	Сведения о Подоходном налоге	Сумма	за месяц
Доплата за ученые степени и ученые звания	132.00	12.2017	П.Н. доход общий к расчету	826.88	12.2017
Премия - расчет	209.96	12.2017			
Премия за счет неиспользованных средств фонда заработной платы / премирования	30.00	12.2017	Выплачено ранее	330.00	
Итого начислено ЗП	826.88		Зачислено на карточет	372.85	

Расчетный листок за декабрь.

Должность: Доцент

Начислено: Вид начисления	Сумма	за месяц	Удержано: Вид удержания	Сумма	за месяц
Тарифный оклад (ставка)*	170.70	11.2017	П.Н. удержать	94.85	11.2017
Повышение за стаж работы по специальности в отрасли		11.2017	Удержание профсоюзного взноса	7.30	11.2017
Повышение при заключении контракта	68.28	11.2017	Удержание в пенсионный фонд	7.30	11.2017
Повышение работникам высших учебных заведений МО РБ	42.68	11.2017	Итого удержано	109.45	
Надбавка за сложность и напряженность труда	89.62	11.2017	Аванс за месяц	270.00	11.2017
Доплата за ученые степени и ученые звания	132.00	11.2017	Сведения о Подоходном налоге	Сумма	за месяц
Премия - расчет	179.24	11.2017	П.Н. доход общий к расчету	729.59	11.2017
Премия за счет неиспользованных средств фонда заработной платы / премирования	30.00	11.2017	Выплачено ранее	270.00	
Итого начислено ЗП	729.59		Зачислено на карточет	350.14	

Расчетный листок за ноябрь.

«Я зарабатываю больше многих белорусов и не вижу поводов жаловаться, – рассказывает преподаватель одного из вузов. – *Но у преподавателей не получается зарплата по 500 долларов».* Доцент сравнила свои расчетные листки за ноябрь (до повышения тарифного оклада) и за декабрь (после повышения).

По официальной статистике, профессорско-преподавательский состав получает 1010,6 рубля в месяц (данные за ноябрь 2017 года). К примеру, в Минске в среднем зарабатывали 1053,6 рубля, а в Могилевской – 874,4 рубля.

Напомним, с 1 декабря педагогическим работникам из числа профессорско-преподавательского состава на 30 процентов подняли тарифные ставки (оклады).

«Я получила новый расчетный листок за декабрь и сравнила его с расчетным за ноябрь. Картина следующая. Ставка осталась прежней. И все связанные с ней выплаты, естественно, тоже. Но появилась дополнительная графа: «Повышение педагогическим работникам из числа профессорско-преподавательского состава (по постановлению СМ РБ №942)», – рассказывает преподаватель одного из вузов.

По ее словам, повышение составило 51 рубль 21 копейку.

«Вот настолько больше мы и получили. Конкретно я при ставке 170 рублей 70 копеек получила прибавку в 51 рубль 21 копейку. У меня вот с учетом всех премий, надбавок за ученую степень и прочее после повышения – 826 рублей 88 копеек. Чистыми получилось 330 рублей аванса и 372 рубля зарплаты, – говорит преподаватель. – *Я зарабатываю больше многих белорусов и не вижу поводов жаловаться. Но ведь анонсировали повышение нам зарплаты на 30 процентов. И очень хотелось бы, чтобы граждане нашей страны, далекие от системы высшего образования, не считали, что у преподавателей получается зарплата по 500 долларов».*

(TUT.by)

ГУЧНАЯ СПРАВА

У лютым расследаванне не завершыцца

Старшыня прафсаюза работнікаў радыёэлектроннай прамысловасці (РЭП) **Генадзь Фядыніч** не выключае, што расследаванне распачатай у дачыненні да яго, а таксама бухгалтара прафсаюза **Ігара Комліка**, крымінальнай справы будзе ў другі раз працягнута.

"З улікам таго, што пашырылася кола асоб, якіх выклікаюць на допыты ў якасці сведак, узнікае пачуццё, што ў лютым расследаванне не завершыцца і зноў будзе працягнута", – заявіў кіраўнік прафсаюза. На яго думку, на карысць такой версіі кажа і той факт, што следчую групу па гэтай крымінальнай справе нядаўна павялічылі.

Як вядома, Фядыніч і Комлік праходзяць як падазроныя па крымінальнай справе па ч.2 арт.243 (ухіленне ад выплаты падаткаў) КК, іх абвінавачваюць у нявыплаце падаткаў у асабліва буйным памеры. Справу профактывіста, распачатую Камітэтам дзяржкантролю ў жніўні 2017 года, вядзе Следчы камітэт. У снежні мінулага года стала вядома, што тэрмін расследавання справы падоўжаны на два месяцы – да 2 лютага 2018 года.

Аляксей АЛЯКСАНДРАЎ.

(БелаПАН.)

СТАТИСТИКА

Из каких стран к нам едут на заработки

Беларусь теряет популярность среди иностранцев как страна для трудоустройства. Так, за прошлый год к нам на заработки из-за рубежа приехали 15.844 человека, сообщает Департамент по гражданству и миграции МВД. Для сравнения: в 2016 году в Беларуси трудоустроился 20.791 человек, а в 2015-м – 31.768.

Лидирует по числу трудовых мигрантов, которые прибыли в 2017 году на работу в Беларусь, **Украина** – 4681 человек. На втором месте оказался **Китай** – 4580 человек.

Для сравнения: в 2016 году к нам на заработки прибыли 7549 китайцев и 6348 украинцев.

Напомним, китайцы в январе--июне 2016 года впервые опередили украинцев по числу прибывших в Беларусь трудовых мигрантов, после чего удерживали это лидерство.

Из **Узбекистана** в 2017 году в Беларусь на работу приехал 581 человек, из **Азербайджана** – 394, из **Литвы** – 312, из **Турции** – 287, из **Польши** – 120, из **Молдовы** – 136, из **Сербии** – 78, из **Таджикистана** – 73 человека.

Из стран ЕАЭС стали активнее приезжать к нам на работу. Так, в прошлом году прибыли 3223 человека, большинство из них – из **России** (2453 человека в 2017-м против 2140 в 2016-м). Из **Армении** приехали 400 человек (в 2016-м – 372 человека), из **Казахстана** – 313 (385), из **Киргизии** – 57 (50).

(TUT.by)

СТОП-КАДР

У Аляксандра Лукашэнкі стала ўжо традыцыяй ладзіць прыём напярэдадні Старога Новага года для дзеячаў культуры і мастацтва, СМІ. На гэты раз удзельнікаў вечарыны забаўлялі не толькі свае, беларускія, спевакі, але і зоркі расійскай і ўкраінскай эстрады. Цікава, хто "пазалаціў ручку" Наташы Каралёвай, Таісіі Павалій, Мікалаю Баскаву?

100 РАДКОЎ

Міхася СКОБЛЫ

У кальчузе вышыванкі

Шаноўныя турысты, візавыя і бязвізавыя, вітаючы вас на гасціннай беларускай зямлі, мы рэкамендуем вам у якасці найлепшага сувеніра практычную і эстэтычную рэч – вышыванку!

Прыкладна з такой неспадзяванай заявай выступіла нядаўна Нацыянальнае турыстычнае агенцтва. І правільна зрабіла. Што прапануюць турыстам у Расіі – матрошку? Карысці з яе – ніякай, толькі месца ў чамадане займае. А вышыванку – ільняную, з густоўна вытканым арнаментам – можна насіць хоць у парыжскім Булонскім лесе, хоць на заморскіх Гаваях, паўсюль будзе камфортна. Ды яшчэ ёсць шанец паказаць сваю эрудыцыю, пры нагодзе патлумачыўшы цікаўным, што азначаюць таямніча-прыгожыя ўзоры на вашых грудзях.

А ў тых узорах зашыфравана ўсё беларускае жыццё-быццё. Толькі трэба ўмець прачытаць выявы-сімвалы.

Вось самы распаўсюджаны ўзор – размеркаваныя і спалучаныя ў пэўным парадку чырвоныя квадрацікі на белым полі – сімвал Ярылы. А Ярыла – бог вясны і ўраджаю, які адмыкае маці-зямліцу, праганяе злую зіміцу. Вось завостраны па вуглах ромб – сімвал сонца. Вось гэткі самы ромб, але з вастрыямі ўнутр, – сімвал зямлі. Вось таксама распаўсюджаны сімвал Багача – агністыя стрэлы-каласы, скіраваныя на бакавіны ромба: насіце і будзеце пад апекай бога ўрадлівасці. А вось сімвал кахання – два галубкі, а паміж імі кветка, што азначае – пачуцці ў самым росквіце.

Можна бясконца чытаць беларускія вышыванкі – як кнігу, як асірыйскія ці вавілонскія пісьмёны, спасцігаючы таямніцы, пакінутыя нам нашымі далёкімі продкамі. Як гаворыцца ў адной народнай песні, узоры на вышыванках відушчым вокам могуць бачыцца то "як светлае сонца, то як хатняе аконца, то як вешчая кукушка, то як удава-маладушка, то як светлая крыніца, то як зара-зараніца, то як зорка-вечарніца, то як красная дзявіца". Тая ж народная мудрасць гаворыць: той, хто сумее прачытаць і зразумець вышыванку-кнігу, стане моцны, як дуб, мудры, як сава, і шчаслівы, як птушка.

Вышыванка – наш апазнавальны знак, наша, калі хочаце, духоўная кальчуга-абярэг у гэтым мітуслівым свеце, дзе перамяшаліся народы і нацыянальнасці. Светлай памяці радзімазнавец Уладзімір Содаль, калі ў беларускіх пашпартах знікла графа "нацыянальнасць", прапаноўваў фатаграфавацца на пашпарт у вышыванках – каб хоць так нас пазнавалі і адрознівалі.

А паэт Мікола Аўрамчык аднойчы расказаў мне кранальную гісторыю, як, уцякаючы ад вайны на ўсход, ён, студэнт Мінскага педінстытута, самыя каштоўныя рэчы, у тым ліку вышыванку, загарнуў у шчыльную пасцілку і закапаў. Прайшоўшы вайну, нямецкі палон і савецкія падканвойныя шахты ў Данбасе, вярнуўся на радзіму і разам з вышыванкай нібы адкапаў сябе, беларускага паэта, які столькі гадоў маўчаў.

У мае студэнцкія гады ў канцы 1980-х кашуля-вышыванка ў Мінску была нечым экзатычным – як мексіканскае самбрэра ці японскае кімано. На нашым філфаку яе насілі толькі некалькі студэнтаў-старшакурснікаў, і мы, малодшыя, паглядалі на іх з зайздрасцю. Праўда, неўзабаве я атрымаў у падарунак з Гудзевіцкага музея (там працаваў ткацкі гурток) вышываны бел-чырвона-белы гальштук, які глядзеўся таксама няблага і быццам замяняў вышыванку. А сваю першую кашулю, вышытую ўручную слаўнай майстрыцай Валянцінай Якімовіч, мне пашчасціла займець толькі гадоў пятнаццаць таму. І то ненадоўга. Бо акурат прыехаў з Мексікі сябра, беларускі пісьменнік Валодзя Клімовіч, які за пляшкай тэкілы паскардзіўся мне на сваю праблему. Аказваецца, у горадзе Гуанахуата, дзе ён жыве, штогод праходзяць фестывалі нацыянальных культур, на якіх увесь тамтэйшы люд дэманструе свае песні, сваё адзенне. З песнямі ў Валодзі парадак, ён нават некалькі дыскаў запісаў, а вось апрануць няма чаго. Ад выпітай тэкілы я адчуў сябе шчодрым, як маці Тэрэза з Калькуты, і тут жа за бяседным сталом прыапрануў свайго сябра. Такім шчаслівым я больш яго ніколі не бачыў – ні ў Беларусі, ні ў Мексіцы… Потым нібыта і шкада трошкі было. Але шкадаванне праходзіла, калі я ўяўляў, як мая вышыванка служыць добрай справе – дэманструе беларускую культуру ў той накрайсветнай Гуанахуаце.

А хіба забудуцца першыя Купаллі, на якіх людзей у вышыванках, на думку ўлад, збіралася ці не зашмат у адным месцы. І моладзь, якая спявала беларускія песні, разганялі, як мітынгоўцаў. На адным з такіх Купалляў у Заслаўі купальскае вогнішча залівалі пажарныя машыны з брандспойтаў, а міліцыянты палявалі на актывістаў, маючы за арыенцір вышыванкі.

Вышыванка нечакана, імкліва і ўпэўнена ўвайшла ў наша жыццё. Усё змяняецца на сучасны лад – абсучаснілася і яна, стала вышымайкай: узор ужо не вышываецца (марудная і карпатлівая праца), а наносіцца адмысловай фарбай праз трафарэт. І вось ужо ў вышымайкі прыбраліся стройныя шматпавярховікі, па мінскіх вуліцах ездзяць легкавікі ў вышымайках, вышымайкі з гонарам апранаюць спартоўцы і ўсе астатнія – ад прэзідэнта да шараговага бээрэсэмаўца. Нехта нават уздыхне з палёгкай – хоць тут у нас атрымаўся агульнанацыянальны кансэнсус!

Але, на жаль, да кансэнсусу яшчэ далекавата. Вышыванка – як першы крок да беларускай Беларусі, якая і бачыцца мне такім кансэнсусам. І яна камусьці, хто звык не адставаць ад моды, дапаможа зрабіць гэты крок, кагосьці сваім узорам-тайнапісам падштурхне да больш глыбокага спасціжэння нацыянальнай культуры, камусьці паслугуе своеасаблівай ахоўнай кальчугай (абы не была закароткай, як у адным вядомым фільме). Усё ж арнаментальны Ярыла, і гэта адчуваюць нашы незычліўцы, можа пры патрэбе пераўвасабляцца ў "збройнага рыцара на кані" (летапіснае вызначэнне Пагоні) – паходжанне ў іх аднакае…

А вы яшчэ не абзавяліся прыгожай, прыцягальнай для сяброўскіх позіркаў, святочнай у любое надвор'е вышыванкай? Глядзіце, каб іх не расхапалі замежнікі, скіраваныя да гандлёвых шапікаў Нацыянальным агенцтвам па турызме, якое назвала беларускую вышыванку турыстычным таварам №1.

ШЛАГБАУМ

Не даехала…

У фуры, якая ехала з Бельгіі на тэрыторыю Еўразійскага эканамічнага саюза праз пункт пропуску "Каменны Лог", гродзенскія мытнікі выявілі 1500 літраў незадэклараванага піва.

Як паведамляе сайт Мытнага камітэта, вадзіцель падаў на мытны кантроль дакументы, паводле якіх у аўтамабілі перамяшчаліся пустыя металічныя кегі аб'ёмам 50 літраў кожная.

Але дагляд выявіў, што палова бочак напоўнена вадкасцю, якая аказалася півам. 34 кегі з півам канфіскаваны.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

Развод кроликов

Так, Лидия Ермошина в очередной раз заявила о целесообразности переноса одной из избирательных кампаний 2020 года на 2019-й. Дело в том, что в 2020 году заканчивается срок полномочий одновременно и президента, и парламента. Вот она и решила таким образом облегчить жизнь и себе, и, как говорится, людям.

Впервые в нашей современной истории срок полномочий одного из высших органов государственной власти Республики Беларусь, возможно, будет не продлен, а сокращен. Был, правда, прецедент 1996 года, когда орган власти – Верховный Совет несчастливого 13-го созыва – был попросту ликвидирован за ненадобностью, однако там были, как мы помним, особые условия с политическим климатом в стране: штормило.

Нет сомнений в том, что сократят срок полномочий как раз парламента. На его примере легко будет и продемонстрировать общую степень демократизации нашей избирательной системы, и отрепетировать те, говоря языком госпожи Ермошиной, «законодательные новеллы», которые будут вызывать у власти некоторые сомнения. В случае чего – можно будет и назад открутить. В такой стране живем: ничего неприкосновенного и неизменного, включая Конституцию.

В этой ситуации показательна та настойчивость, с которой председатель ЦИКа противоречит главе государства. Александр Григорьевич, помнится, уже заявлял, что выборы пройдут только в срок и что на их сдвиг по фазе никто не должен надеяться. Выясняется, что госпожа Ермошина то ли проспала новогодние праздники в каких-то апартаментах под Парижем (как известно, любимый ею город), то ли попросту не слышала грозных заявлений президента, а потому продолжает питать надежды на разведение избирательных кампаний по времени. Но что-то продолжает подсказывать, что мы опять имеем дело с прощупыванием общественных настроений: Лидия Михайловна не из тех, кто будет переть на рожон, а потому, скорее всего, даже примерные сроки каждой избирательной кампании уже просчитываются. Разводить будут не выборы – «разводить», как обычно, будут избирателей и кроликов. А Александр Григорьевич, как говорится, позволит себя уговорить на перенесение срока.

Что это означает? И для кого?

Для оппозиции, если таковая действительно имеется, означает лишь то, что она опять не успеет договориться сама с собой. Плохому танцору ноги мешают, жилищно-коммунальному хозяйству – погода, белорусской оппозиции – сроки проведения выборов. Опять не хватит недели на переговоры.

Для международного сообщества это означает, что в Беларуси не будет никаких перемен. Если власть удержится от каких-нибудь экстраординарных посадок (бывает, кому-то из силовиков позарез понадобится доказать свою несгибаемую преданность и незаменимость), то даже санкции не введут. Как говорилось в легендарном фильме «Свадьба в Малиновке»:

– У вас мигрени бывают?

– У нас никого не бывает. Одна только скука…

В общем, в силу некоторой предсказуемости результатов выборов – особенно президентских – похоже, что госпожа Ермошина говорит в данном случае чистую правду, когда обосновывает необходимость смещения сроков исключительно личными удобствами: *«У нас все выборы держатся на общественных плечах. Нигде, даже в самом крохотном государстве, не работает девять человек в Центральной избирательной комиссии, а у нас работают, организуют выборы».* И когда думаешь об этих атлантах и кариатидах, на (из ермошинской песни слова не выкинешь) общественных плечах которых держится власть, на глаза наворачиваются слезы искреннего сострадания. И для удобства этих «общественных плечей» можно пожертвовать всем – свободой, жизнью, страной, миром во всем мире – а вы о каких-то четырех месяцах полномочий нашего никому не интересного парламента?! Уймитесь, волнения страсти! Будет так, как она сказала.

ЧУЛІ?

Ярмошына прапануе «бясплатны сыр»

Старшыня ЦВК у інтэрв'ю БЕЛТА прапанавала панізіць колькасць подпісаў, патрэбных для вылучэння кандыдатам у прэзідэнты. Яна лічыць, што дастаткова сабраць 70 тысяч подпісаў. Нагадаем, што дагэтуль трэба было атрымаць падтрымку 100 тысяч грамадзян Беларусі, каб быць зарэгістраваным кандыдатам.

Пра што гэта можа сведчыць?

Зразумела, што галоўны кандыдат ад улады збярэ хоць семдзесят тысяч, хоць сто тысяч, хоць мільён. Але ж, як паказвае досвед, у гэтым выпадку ў яго ўзнікаюць праблемы з галоўным апанентам. Падчас выбараў 2015 года ніводная апазіцыйная партыя не здолела сабраць патрэбную колькасць подпісаў, а рэгістрацыя Таццяны Караткевіч выклікала скандал: апазіцыянеры абвінавацілі яе ў тым, што насамрэч яна дастатковую колькасць подпісаў не сабрала. Нагадаем, што тое ж дагэтуль кажуць і наконт выбараў 2010 года: зарэгістравалі ўсіх, а вось хто з кандыдатаў насамрэч сабраў патрэбную колькасць подпісаў – не вядома.

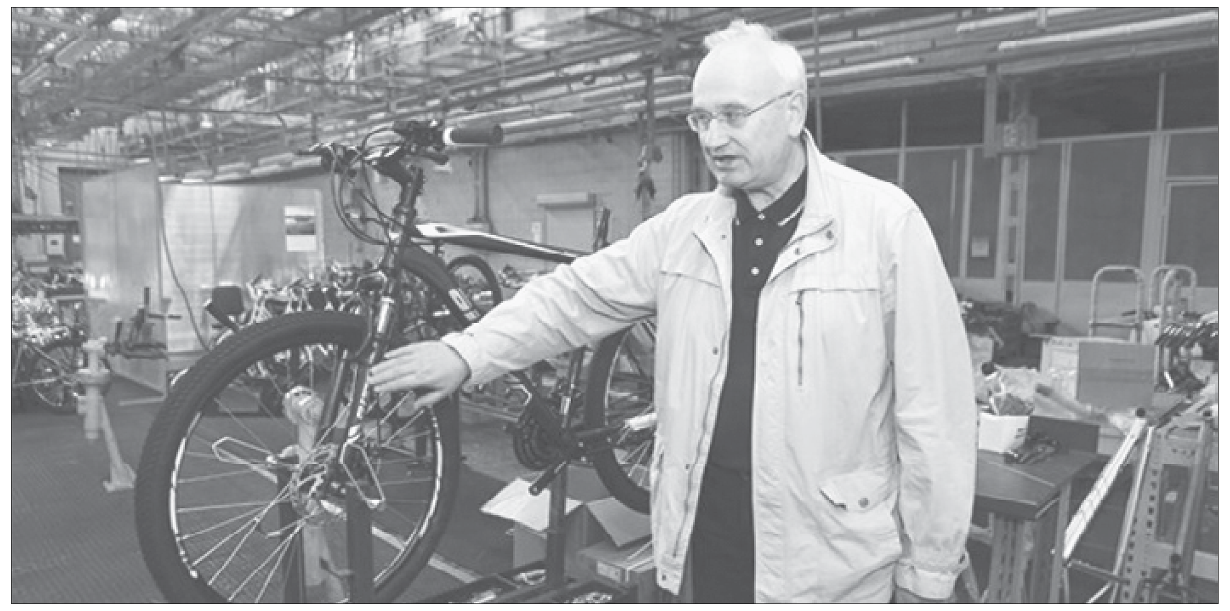
Выглядае так, што апазіцыі прапануюць "бясплатны сыр". Ці павядуцца нашы апазіцыйныя "мышы" на яго і зноўку выступяць падчас выбараў шчыльнымі шыхтамі з дзесяці, а то і дваццаці кандыдатаў, альбо хаця б на гэты раз прадэманструюць палітычнае сумленне? Пачакаем.

Алесь КЛЯЎЧУК.

ЗА ПРОХОДНОЙ

Средняя зарплата на «Мотовелозаводе» – чуть больше 800 рублей

Об этом «Народной Воле» рассказал председатель профкома ООО «Мотовело» ***Иван Синица.***

Николай Ладутько днем и ночью думает, как создать супервелосипед.

– Иван Павлович, расскажите, какие новости на предприятии? Как работаете?

– Работаем каждый день, кроме выходных.

– Знаю, что была объявлена процедура банкротства…

– Это касается только ООО «Мотовело», и процедура еще не закончена. Однако это же не означает, что все производство в один момент остановилось.

У нас есть ООО «Мотовело», ООО «Мотовелозавод», ООО «Промсервис», еще есть ЗАО…

– И как во всех этих ООО и ЗАО разобраться? Раньше все принадлежало одному собственнику – бизнесмену Александру Муравьеву, который сейчас сидит…

– Теперь все из его рук ушло. Но процедура банкротства идет только по ООО «Мотовело», в ведении которого находилось все обслуживание: сантехника, электрика, охрана, уборка территории.

– А предложение гендиректора Николая Ладутько банкротить «Мотовело», на ваш взгляд, было верным?

– Это была объективная реальность. У нас были долги перед банками, которые мы не в состоянии выплатить…

– А как правильно сейчас завод называется?

– ООО «Мотовелозавод» – это сборочное производство.

– Какую продукцию вы сегодня выпускаете?

– Как и раньше – велосипеды, мотоциклы, выполняем различные заказы сторонних организаций.

– А про зарплаты можете рассказать? Есть долги?

– Нет, все в срок выплачивается.

– И какая средняя зарплата?

– За 800 рублей за декабрь, в ноябре тоже была не ниже.

– Сам справляетесь или кредитуетесь?

– Да нет, кредиты не берем. Все за свой счет.

– Больше года назад тогда еще гендиректор «Мотовело» Николай Ладутько говорил о каких-то китайских инвесторах, которые якобы хотят купить предприятие…

– Этот вопрос пока не закрыт, ведутся переговоры. Наши предложения по этому вопросу поданы в вышестоящие инстанции, но пока ответа нет.

– А китайские бизнесмены не отказались от сотрудничества? Рассмотрение вопроса-то затянулось…

– Пока сложно говорить о чем-то конкретном. Нужно, чтобы вначале с белорусской стороны было принято принципиальное решение по этому вопросу.

– Так а кто конкретно его должен принять?

– На уровне правительства все должно решаться, там же специальная комиссия была создана.

– Еще озвучивалось предложение строить новый завод…

– Это все находится в стадии рассмотрения. На все нужно принципиальное решение.

– Сколько сегодня работников на «Мотовелозаводе»? Я имею в виду тех, кто непосредственно занят на производстве…

– Вся площадка – триста с небольшим человек. 320–350, включая и временных работников, совместителей.

– Одним словом, революций на предприятии нет? Работаете и ждете инвесторов?

– Ждем конкретных решений о судьбе предприятий. Ну и инвесторов тоже, конечно. Когда будет какая-то конкретика, тогда многое станет ясно. Предложения есть, но пока это только предложения, поэтому их даже не стоит озвучивать.

– Прошу прощения за вопрос, но как вы думаете: после этой громкой истории с посадкой бывшего владельца «Мотовело», в прошлом успешного бизнесмена Александра Муравьева инвесторы не побоятся связываться с убыточными госпредприятиями? Ведь получается, что рискуют не только деньгами, но и свободой…

– Вопрос, конечно, задали!..

Понимаете, если бы там все чисто было, то, наверное, и не было бы суда. А так столько кредитов было, куда все подевалось?..

– А сегодня «Мотовелозавод» кредитов не берет?

– Не берем. Сами справляемся.

Марина КОКТЫШ.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ...

БРСМ: аб'ёмы фінансавання засакрэчаны

Аляксандр Лукашэнка 11 студзеня падпісаў указ, якім уносяцца змены ў аналагічны ўказ, датаваны 2012 годам "Аб некаторых пытаннях дзяржаўнай падтрымкі грамадскага аб'яднання "Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі". Дакумент тычыцца дзяржпадтрымкі БРСМ, якая падоўжана да 2020 года.

Што цікава: аб'ёмы фінансавання грамадскага аб'яднання засакрэчаны. Указ 2012 года насіў грыф *«Для службовага карыстання».* З таго, што трапіла ў адкрыты доступ, – толькі інфармацыя аб тым, што ўказам прадпісвалася *«бягучае ўтрыманне тэрытарыяльных камітэтаў ГА «БРСМ» ажыццяўляць за кошт сродкаў адпаведных мясцовых бюджэтаў».*

Аднак ні для кога не сакрэт, што БРСМ акрамя абавязковай мясцовай падтрымкі штогод атрымлівае фантастычныя сумы з дзяржаўнага бюджэту. Выдаткі на БРСМ у законе аб бюджэце заўсёды прапісаны асобным радком.

Напрыклад, у 2011 годзе фінансавая падтрымка БРСМ ад дзяржавы дасягнула 20,5 мільярда рублёў, ці ў эквіваленце больш за 6 млн долараў, што складала тады 98% усіх грошай, выдаткаваных на маладзёжную палітыку краіны. Не крыўдзілі ўлады БРСМ і ў наступныя гады. У 2018 годзе запланаваны расходы дзяржаўнага бюджэту на БРСМ складаюць амаль 7 мільёнаў рублёў, ці ў пераліку больш за 3 мільёны долараў (?!).

Год	Выдзелена сродкаў з рэспубліканскага бюджэту (у дэнамінаваных рублях)
2014	4.314.542,6
2015	5.038.408,1
2016	6.246.767,8
2017	6.201.468,0
2018	6.808.879,0

Указ Лукашэнкі, падпісаны 11 студзеня, павялічвае гэтую суму – 6.808.879 рублёў?

– Думаю, што не, – выказвае сваё меркаванне кіраўнік праекта "Кошт урада" **Уладзімір Кавалкін.** – *Указам легалізаваны тыя сумы, якія і пойдуць з бюджэту на падтрымку БРСМ. Проста Лукашэнка крыху спазніўся з яго падпісаннем. У 2012 годзе ўказ быў падпісаны менавіта ў снежні і тычыўся фінансавання БРСМ на перыяд да 2017 года ўключна. Змяненні ў гэты ўказ павінны былі з'явіцца таксама ў снежні 2017-га, але з'явіліся толькі зараз. Аднак па сутнасці нічога не мяняецца: дзяржаўнае фінансаванне БРСМ будзе працягвацца да 2020 года.*

Трэба адзначыць, што аналагічныя ўказы, датычныя дзяржпадтрымкі БРСМ, А.Лукашэнка падпісваў і ў 2003-м, і ў 2009 годзе.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ШТРЫХ

У далёкім 2002 годзе, калі БРСМ быў створаны шляхам аб'яднання дзвюх найбуйнейшых маладзёжных арганізацый краіны – Беларускага патрыятычнага саюза моладзі і Беларускага саюза моладзі, **Аляксандр Лукашэнка** заявіў, што прынцып фінансавання БРСМ будзе зменены і на працягу трох гадоў арганізацыя павінна перайсці на самаакупнасць.

Але, калі ў 2005 годзе БРСМ атрымаў чарговыя датацыі ад дзяржавы, Лукашэнка толькі заўважыў: *"Не глядзіце на мяне, як на нейкі куфар з грашыма…"*

У кастрычніку 2006 года гэтае пытанне зноў паўстала: Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў, каб БРСМ стала самаакупнай да 2010 года.

Аднак у 2007-м планы падкарэкціраваў тагачасны кіраўнік арганізацыі **Леанід Кавалёў**, які сказаў, што на самафінансаванне БРСМ выйдзе ў 2011 годзе, а ў 2007-м атрымае першы значны прыбытак. Называлася лічба у 600–700 мільёнаў рублёў.

Аднак у 2012 годзе А.Лукашэнка расставіў кропкі над "і". *"Я не збіраюся ад каго-небудзь хаваць: мы падтрымлівалі і будзем падтрымліваць наш саюз моладзі»,* – заявіў ён на сустрэчы з чарговым першым сакратаром ЦК БРСМ **Ігарам Бузоўскім**.

СІТУАЦЫЯ

Хацела пакончыць з сабой з-за скарачэння на працы?

У Капылі Мінскай вобласці супрацоўніца «Белаграпрамбанка» парэзала вены на руках і шыі.

На шчасце, медыкам удалося выратаваць 45-гадовую жанчыну. Цяпер яе здароўю нічога не пагражае. А тым часам невялікі райцэнтр гудзе як растрывожаны вулей: маўляў, звесці рахункі з жыццём жанчына вырашыла з-за праблем на працы. Капыльскае аддзяленне "Белаграпрамбанка" скарачаюць, частку функцый перадаюць слуцкаму філіялу, і жанчына трапіла пад скарачэнне. Знайсці працу ў райцэнтры складана, вакансій у горадзе практычна няма. Вось нервы і не вытрымалі…

Супрацоўнікі Капыльскага РАУС, якія выязджалі на месца здарэння, гэтую інфармацыю не пацвярджаюць. *«Усё адбылося дома,* – кажуць у міліцыі. – *Добра, што побач аказаліся сваякі і адразу выклікалі "хуткую". Крыху прамарудзілі б – і невядома, чым усё скончылася б. Яна ж парэзала не толькі вены на руках, але і шыю сабе паласнула – ад вуха да вуха. Суткі ці нават больш ляжала ў рэанімацыі на апаратах. Толькі зараз прыйшла ў сябе... На працы ў жанчыны быццам бы ніякіх праблем не было, ніхто яе скарачаць не збіраўся. Былі нейкія сямейныя рознагалоссі. Але пакуль Следчы камітэт праводзіць праверку, казаць аб прычынах суіцыду рана...».*

У банку інцыдэнт пакідаюць без каментарыяў.

У мясцовым Цэнтры занятасці кажуць, што філіял "Белаграпрамбанка" аб скарачэнні кадраў не паведамляў.

– Калі плануецца скарачэнне штату, то арганізацыя адначасова павінна паведаміць пра гэта сваім работнікам і ў наш цэнтр, – патлумачыла галоўны спецыяліст Цэнтра занятасці Упраўлення працы, занятасці і сацыяльнай абароны Капыльскага райвыканкама **Наталля Радкевіч**. – *З філіяла «Белаграпрамбанка» падобная інфармацыя да нас не паступала. Магчыма, у іх нейкая ўнутраная рэарганізацыя ідзе, але нам пра гэта нічога не вядома. Што тычыцца працоўнай занятасці, то сапраўды працу ў Капылі знайсці вельмі складана. Жаночых вакансій практычна няма. Літаральна сёння атрымалі адну заяўку на пасаду галоўнага бухгалтара. Такі спецыяліст патрабуецца ў цэнтр сацыяльнага абслугоўвання, зарплата – 305 рублёў.*

ДАРЭЧЫ

Рэзкі скачок самагубстваў

У 2016 годзе ўпершыню за апошнія 8 гадоў у Беларусі значна павялічылася колькасць суіцыдаў. У той год рукі на сябе наклалі 2042 чалавекі. Для параўнання: у 2015-м – 1394. Статыстыкі за 2017 год пакуль няма. Але агульная карціна насцярожвае: самагубстваў у Беларусі адбываецца больш, чым смерцяў ад ДТЗ, пажараў і ўтапленняў разам узятых. Пры гэтым, адзначаюць спецыялісты, у афіцыйную статыстыку трапляюць толькі відавочныя выпадкі суіцыду, лік рэальных самагубстваў значна пераўзыходзіць афіцыйныя лічбы. Напрыклад, чалавек можа вываліцца з балкона, таму што жыць не хоча, а зафіксуюць смерць па неасцярожнасці…

Медыкі кажуць, што статыстыка самагубстваў высокая ў сельскай мясцовасці і маленькіх гарадах. Хоць у 2016-м адзначаўся рост суіцыдаў і ў Мінску: 258 выпадкаў супраць 131 у 2015 годзе.

Ці можна звязваць рост самагубстваў з цяжкай эканамічнай сітуацыяй у краіне? Адназначнага адказу на гэтае пытанне няма. Суіцыды, кажуць спецыялісты, – глабальная і трагічная праблема для сусветнай аховы здароўя. Зводзяць рахункі з жыццём жыхары і высокаразвітых, і бедных краін. Дастаткова высокі рэйтынг суіцыдаў адзначаецца ў еўрапейскім рэгіёне – 14,1 чалавека на 100 тысяч насельніцтва. Самы нізкі – 3,8 на 100 тысяч чалавек – зафіксаваны ў краінах Усходняга міжземнамор'я – Ізраілі, Грэцыі, Турцыі, на Кіпры і іншых.

Паводле дадзеных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, у 2016 годзе лідарам ў Еўропе па колькасці самагубстваў была Літва. У гэтай краіне здзяйсняецца 28,4 самазабойства на 100 тысяч насельніцтва.

У Латвіі – 21,7,
у Беларусі – 21,5
у Эстоніі – 18,9,
у Польшчы – 16,8.

Паводле дадзеных расійскай псіхіятрычнай службы, паказчык самагубстваў у Расіі ў 2016 годзе склаў 16,5 выпадку на 100 тысяч чалавек.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Что такое водородная вода?

В последнее время много слышу о так называемой водородной воде: ее предлагают в ресторанах, тренажерных залах и даже в косметологических центрах. Правда ли, что она производит такой эффект, как обещает реклама? И что это вообще за такая вода?

Ирина МЛАДИЧ, Минск.

Японцы разработали и запатентовали методику: обогащать воду дополнительным водородом, высвобождая его из молекулы воды с помощью электролиза и одновременно насыщая воду газообразным водородом.

Доказано: молекулярный водород – мощный антиоксидант. *«При столкновении с водородом внутри клетки отходы ее жизнедеятельности, свободные радикалы, превращаются в молекулу воды, то есть водород их нейтрализует,* – цитирует vogue.ru **Олега Медведева**, доктора медицинских наук, заведующего кафедрой фармакологии факультета фундаментальной медицины МГУ. – *К тому же водород – маленькая молекула, она легко попадает в кровь, быстро разносится по организму и насыщает органы. Молекулы других известных антиоксидантов – коэнзима Q10 или витамина С – гораздо крупнее, а следовательно, хуже усваиваются».*

Меньше свободных радикалов – лучше иммунитет, тонус, здоровье всего организма: наука увлечение модниц водородной водой одобряет.

«От воздействия свободных радикалов больше всего страдает именно кожа, ведь она выступает как защитный барьер вредному воздействию окружающей среды, – говорит фармаколог **Тайлер ЛеБэрон**, один из основателей американского Университета молекулярного водорода. – *Многочисленные исследования, проведенные в США и Японии, показывают, что водородная вода заметно снижает пагубное воздействие ультрафиолета, а также стимулирует выработку коллагена и эластина, так как улучшает обмен веществ в клетке и ускоряет процесс ее обновления».*

До изобретения японцев были известны несколько способов доставить водород к клетке – например, ингаляции или инъекции. Но вода работает эффективнее и дешевле. Единственная проблема – водород улетучивается из воды через пятнадцать минут, так что если вы решили пить водородную воду, то придется покупать ее в специальных бутылках из толстого стекла или в алюминиевых минифляжках, а открыв, быстро выпивать, пока газ не улетучится.

Такая вода – как родниковая, чистая и безо всякого привкуса, с маленькими пузырьками газа – это и есть водород. Производители рекомендуют полностью заменить такой водой обычную и пить не меньше литра в день. *«У молекулярного водорода большое будущее,* – говорит доктор наук Медведев. – *Правда, эффект вы ощутите, конечно, не сразу: так же, как и в случае перехода на здоровое питание, результаты последуют через месяц, два, три. И люди начинают отмечать улучшение общего состояния, это касается и состояния кожи, и работоспособности, и самочувствия в целом».*

Водородную воду предлагают в некоторых российских спортивных клубах: тренеры уверяют, что водород уменьшает выработку молочной кислоты, и советуют выпить стакан до и после тренировки, чтобы мышцы меньше болели.

ЧУЛІ?

У Мінску пройдуць форумы ААН і АБСЕ

Рэгіянальны форум каардынатараў ААН «Пабудова партнёрства ў падтрымку нацыянальных намаганняў у галіне ўстойлівага развіцця» пройдзе ў Мінску 21–22 лютага. Гэтую дату назвала намесніца старшыні Савета Рэспублікі Марыяна Шчоткіна на спецыяльным брыфінгу для прадстаўнікоў дыпламатычнага корпусу, акрэдытаваных у Беларусі.

Яна распавяла пра тое, як ідзе падрыхтоўка да форуму. Спадарыня Шчоткіна паведаміла, што на яго запрошаны службовыя асобы высокага ўзроўню, адказныя за нацыянальную каардынацыю дасягнення мэтаў устойлівага развіцця ў краінах Еўропы і Цэнтральнай Азіі.

А ў Вене на першым пасяджэнні Пастаяннага савета АБСЕ пад старшынствам Італіі прадстаўнік Беларусі пры АБСЕ **Алена Купчына** «пацвердзіла гатоўнасць беларускага боку актыўна ўдзельнічаць у барацьбе з транснацыянальнымі выклікамі і пагрозамі, у прыватнасці, праз арганізацыю ў Мінску канферэнцыі АБСЕ па прадухіленні тэрарызму з акцэнтам на кіберпрастору», – паведамляе прэс-служба Міністэрства замежных спраў Беларусі.

ЗДАРЭННІ

Асцярожна, тэлефон!

У Мінску ў адной з кватэр загарэўся акумулятар мабільніка.

Як паведамілі работнікі сталічнай МНС, тэлефон у гэты час знаходзіўся ля дзіцячага ложка. У выніку чатырохгадовага хлопчыка з апёкам нагі шпіталізавалі ў бальніцу.

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Анатолий ТРУХАНОВИЧ:

«Я заработал себе пенсию до 150 лет…»

Чуть больше двух лет назад успешный бизнесмен, один из первых в Беларуси легальных долларовых миллионеров Анатолий Труханович расширил сферу своих интересов. Помимо контрольного пакета акций ОАО «Пуховичский комбинат хлебопродуктов» он приобрел две птицефабрики – в Ивенецком и Столинском районах.

Как известно, некоторые птицефабрики сейчас переживают не лучшие времена: у одних резко упали доходы, кое-кто вообще обанкротился. Причем проблемы возникли даже у тех предприятий, которые находились под контролем довольно известных бизнесменов.

«Народная Воля» поинтересовалась, не пугают ли Анатолия Трухановича подобные перспективы. А заодно обсудила с ним и ряд других злободневных вопросов, тем более что Анатолий Иванович является председателем ОО «Белорусский союз налогоплательщиков», а на этот год запланирована масштабная переработка Налогового кодекса. Одним словом, поговорить было о чем!

Золотые яйца

– Анатолий Иванович, а как вас вообще занесло на этот птичий двор? У вас же раньше были совершенно другие виды бизнеса…

– Да, были разные интересы – в фармацевтике и иных направлениях. Но с возрастом я решил сузить сферу деятельности. Решил оставить только производство комбикормов. Сегодня мы одни из самых успешных в отрасли, а по прибыли стабильно удерживаем 1–2-е место в последние 5 лет.

– Знаю, что продукция ваших птицефабрик – одна из самых дорогих в столице. Цена на яйца такая, будто они, как в сказке, – не простые, а золотые. Объясните: почему?

– Наша цель – экологически чистая, натуральная продукция. В Беларуси это пока редкость. Но в Европе даже в маленьких магазинах обязательно есть прилавок, где можно купить мясо, яйца, овощи и фрукты, выращенные в природных условиях. Они в несколько раз дороже, но все равно находят своего покупателя.

Главное требование для натуральной продукции – свободный выгул животных, они не должны содержаться в клетках. Кроме того, требуется расположение вдали от промышленных предприятий. Не менее важно кормление без антибиотиков, стимуляторов роста и прочей химии. Только экологически чистые корма. Зерно должно быть выращено без химии, на органических удобрениях.

– Вы используете белорусские корма?

– У нас, к сожалению, чистого зерна для кормления нет, а в России оно дороже. Чистое зерно мы закупаем в Украине. Там природно-климатические условия позволяют получать хорошие урожаи без добавления гербицидов и прочего.

В ряде развитых странах экологически чистыми яйцами рынок уже полностью насыщен. У нас же их трудно найти даже у фермеров – опять-таки из-за кормов. Мы начинаем производить экояйцо и эко-курицу, соответствующие самым высоким международным стандартам.

– А внешне экояйцо от обычного как отличить? Например, по размеру…

– Размер в первую очередь зависит от возраста кур. Молодые куры, как правило, несут маленькие яйца. У кур высокая яйценоскость до двух с половиной лет. Конечно, когда курица сидит в клетке, не тратит энергию, ее накачивают стимуляторами, продуктивность и яйценоскость гораздо выше. При свободном выгуле птица много двигается, ищет корм, и яйценоскость снижается.

Все это существенно увеличивает себестоимость и, естественно, цену продукции. Но, поверьте, оно того стоит! И мы рады, что есть спрос, в том числе и в Беларуси. Безусловно, приходится учитывать, что экояйца не каждому по карману. Десяток экояиц под брендом «Ивянецкая птушка» стоит около 3,5–4 рублей. Поэтому приходится перенимать немецкий опыт: продавать не десятками, а, например, упаковками по 4, 6, 8 штук.

– А как вы вообще оцениваете качество яиц, которые продаются в наших магазинах? Например, некоторые красивые, чистые, а другие, наоборот, грязные…

– Естественное яйцо как раз может и не отличаться чистотой. Но главное здесь – свежесть. Диетологи считают, что яйцо надо есть в течение суток после того, как его снесла курица. Тогда оно свежее и вкусное.

Недавно умерла одна из самых старых женщин в мире, ей было 117 лет. Она на протяжении всей своей жизни каждый день съедала два сырых яйца – утром и в обед. А мы уже отвыкли от этого. Хотя мое поколение еще помнит такую традицию.

По нашим нормам, кстати, после 21 дня яйцо становится второсортным. Ну и хранить яйца нужно в холоде.

Проект производства экоптицы мы реализуем на птицефабрике «Западная» в Столинском районе. Она одна из самых маленьких в стране – всего 3 тысячи тонн мяса в год. Зато расположена вдали от промпредприятий – в радиусе 60 километров никаких вредных выбросов.

Помните знаменитое блюдо – цыпленок табака? Оно делалось из маленькой птицы. Но сегодня все, наоборот, гоняются за весом. Понятно, что производителю экономически это, на первый взгляд выгодно. Но мы сделали приоритетом качество и экологичность.

Кому-то кажется, что «пенициллиновые» куры гораздо вкуснее. Действительно, мясо домашней птицы жестче, его нужно дольше варить. А у выращенных в клетках и откормленных антибиотиками птиц мышцы мягкие. Но они не так полезны.

Бизнес платит по чужим счетам

– На днях читала, что одна из отечественных птицефабрик на грани банкротства…

– Да, это так. Вообще вся наша яичная отрасль находится в тяжелом экономическом состоянии, как, в принципе, и все сельское хозяйство. Кроме «молочки» радоваться особенно нечему. Некоторые сельхозпредприятия настолько убыточные, что порой не могут обеспечить зарплату, даже продав всю произведенную продукцию.

– На ваших предприятиях всем по 500 у.е. выходит?

– Пока нет. К сожалению, успех зависит от наших клиентов, а это как раз те самые сельхозпредприятия. Сейчас какой-то катастрофический системный кризис всеобщей неплатежеспособности. Раньше выручала господдержка, а сегодня и в бюджете денег не хватает.

– А как вы относитесь к такой практике, когда за успешными бизнесменами закрепляли убыточные хозяйства?

– Такое и сейчас есть. Но, простите, почему бизнес должен расплачиваться за чьи-то промашки? Кто-то довел хозяйство до ручки, а ты поднимай! А как поднять, если диктуют, что сеять, куда молоко грузить?

– Недавно агропромышленное хозяйство «Хутор-Агро» Светлогорского района передали на баланс МВД…

– И откуда МВД, которое само финансируется из бюджета, возьмет деньги на содержание этого хозяйства? У государства своих денег нет, оно берет их у налогоплательщиков. Значит, и здесь за все заплатим мы с вами.

Куда идут наши налоги?

– Белорусская налоговая система вообще несовершенна…

– У нас довольно высокий рейтинг делового климата. Но если не считать показатели регистрации предприятий и недвижимости, результат гораздо хуже. Главная причина – одна из самых больших в мире налоговая нагрузка. А для предпринимателей это ключевой фактор. При этом важна не только доля изымаемых налогов, но и сколько остается средств у налогоплательщиков.

Поэтому так впечатляет налоговая реформа в США, в частности – снижение корпоративного налога с 35 до 21 процента, уменьшение ставок налога на доходы граждан, увеличение для них налоговых вычетов. Неудивительно, что там ожидается рост инвестиций и экономики в целом! Между тем у нас налог на прибыль – 18, НДС – 20 процентов. Это было бы ничего, если бы эти налоги правильно начислялись, несли не только фискальную, но и стимулирующую функцию.

– Вас включили в рабочую группу, которая займется редактированием Налогового кодекса?

– Вроде бы да. Во всяком случае данные запросили.

– У Союза налогоплательщиков, который вы возглавляете, есть свой проект идеального Налогового кодекса?

– Идеальной налоговой системы не бывает. Я исхожу из того, что большинство людей добровольно платят налоги, если их берут в меру. Поэтому нужно предоставлять больше налоговых вычетов, в том числе и по подоходному налогу. У нас они тоже есть, но в недостаточном объеме. Тут требуются существенные изменения. В частности, стандартный вычет стоило бы сделать семейным, то есть удвоить его, если один из супругов не работает.

Главный вопрос – величина налогов. Если их не уменьшить, наша налоговая система все равно будет неконкурентоспособной. А чтобы облегчить налоговое бремя, необходимо сокращать государственные расходы. Скажем, число министерств неплохо бы сократить в два-три раза. Например, в Австрии всего семь министерств. В Великобритании, несмотря на размеры ее экономики, на одно из управлений при Минфине возложены обязанности по таможенным и налоговым сборам и обеспечение охраны границ. А у нас этим занимаются три силовых ведомства!

Большие налоги не вызывают протестов, если люди видят им разумное применение, особенно в социальной сфере. Но нам-то приходится доплачивать за питание в детских садах, нет бесплатных лекарств. Налогоплательщики не видят, куда идут собранные с них деньги или доходы госпредприятий, например, «Беларуськалия». В Саудовской Аравии значительная часть нефтяных доходов распределяется среди населения. А куда идет у нас природная рента?

Как государство зарабатывает на пенсионерах

– Глава Совета по развитию предпринимательства Александр Турчин сказал, что новый проект Налогового кодекса должен быть готов к 1 сентября этого года.

– В стране давно пора принять новый Налоговый кодекс! В нынешний было внесено больше 300 изменений. Какую нужно иметь голову, штат работников, образование, чтобы разобраться во всем этом и ничего не нарушить? Поэтому я согласен с тем, что Налоговый кодекс должен быть действительно простым и понятным.

Все мы любим стабильность – в любви, в бизнесе и особенно в налогах. У нас же главным приоритетом объявляются интересы государства, которые никто не берется внятно сформулировать. Но первичен должен быть человек со своим трудом. Потому что государство для человека, а не наоборот.

Это особенно заметно на примере пенсионной системы. Она абсолютно не учитывает, сколько реально средств внес человек в пенсионный фонд. Практически не видно связи между уплаченными суммами и размером пенсии. Например, я уже 10 лет на пенсии, но продолжаю работать и в полном объеме плачу отчисления в ФСЗН. А почему, если я уже с лихвой заработал себе на пенсию?

– Значит, или ваша пенсия должна увеличиться, или вы не должны платить…

– Или платить хотя бы половину.

А вот еще пример. Супруги всю жизнь прожили вместе, один из них умер. Почему оставшемуся супругу нельзя оставить хотя бы половину заработанной покойным пенсии, накопившейся за время его трудовой жизни? Так хотя бы удастся свести концы с концами, квартиру сохранить. Я посчитал, что без капитализации заработал себе пенсию до 150 лет. Почему с моих денег нельзя начислять пенсию моей жене? Ведь это нормально, когда в семье муж работает, а жена ведет домашнее хозяйство.

Следующий вопрос: почему не поощрять и не выдавать «авансом» часть заработанной пенсии, когда человек достигает пенсионного возраста? Это принято во многих странах. Такие деньги позволили бы пенсионеру реализовать давние мечты о создании своего дела, путешествии или еще о чем-нибудь.

Наконец, почему нельзя дать предприятиям возможность создавать свои пенсионные фонды, как это делается за рубежом?

Когда видишь, что милиционер получает пенсию почему-то больше, чем успешный бизнесмен, невольно возникает мысль, что в этой сфере что-то неправильно…

– Анатолий Иванович, вам не кажется, что, заседая в Овальном зале и озвучивая там все то, о чем мы сейчас говорим за чашкой кофе, вы могли бы принести гораздо больше пользы стране? Почему вы никогда не стремились во власть, в депутаты? Или бизнес и политика для вас – вещи несовместимые?

– Во многих странах успешные бизнесмены успешны во всем, в том числе в политике.

Бизнесмены к успеху приходят именно потому, что понимают все происходящие процессы, знают, что и как делать. Наладить бизнес, не зная и не понимая законодательства, невозможно. Предприниматели отлично видят все изъяны, могут сравнить особенности жизни и законодательство с другими странами. Например, я слежу за тем, как живут люди за границей, какие там платят налоги.

Надо понимать, что налоги – это одна из завуалированных форм эксплуатации человека. Например, у нас сегодня огромная армия. Но нам никто не угрожает, а сами мы и подавно ни с кем воевать не собираемся. Значит, нужно армию сократить, нанять контрактников. Дешевле выйдет!

Или почему бизнесу навязывают милицейскую охрану, содержание которой обходится в несколько раз дороже, чем собственные сторожа, готовые за свою зарплату еще и другие поручения выполнять? Но у милиционеров пенсия потом все равно будет выше, чем у нанятого мной работника. А почему?

– Вы приветствовали принятие пакета документов, значительно облегчающего жизнь бизнесу?

– Конечно! И надо правительству за это сказать спасибо.

Но заодно власть должна извиниться перед предпринимателями, которых столько лет хаяли, делали виноватыми во всех грехах. Пора признать, что предприниматели – это основа и опора нации. За этот труд, инициативу и риск им нужно быть благодарными…

Марина КОКТЫШ.

КРИМИНАЛ

Минский бизнесмен кредитовался в банке по ложным документам

На столичного предпринимателя завели уголовное дело за выманивание кредита с помощью ложных документов. Ущерб оценивается в 782 тысячи рублей, сообщает Комитет госконтроля.

В 2013 году директор минского частного торгового унитарного предприятия заключил кредитные договоры с банком. Ему открыли кредитную линию на покупку фирмой продуктов питания для их последующей реализации.

Чтобы получать новые транши, бизнесмен представил в банк заведомо ложные документы о финансовом положении своей коммерческой организации. Он также не сообщил банку о том, что продал заложенное имущество.

Не имея информации о плачевном финансово-хозяйственном положении компании, банк продолжал пополнять ресурсами открытую кредитную линию, а предприятие – тратить полученные деньги. Причем условия кредитования не выполнялись им уже с 2014 года, а в 2015-м была начата процедура банкротства фирмы.

В результате банку причинен ущерб в размере более 782 тысяч рублей, который не погашен и сегодня. В отношении директора коммерческой организации возбудили уголовное дело по ч.2 ст.237 УК РБ (Выманивание кредита (субсидии)).

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

Вопросы, на которые не ответили президенты...

Уважаемая редакция газеты «Народная Воля»! Я обращался с данными вопросами непосредственно к президентам России, Беларуси, Казахстана – В.В.Путину, А.Г.Лукашенко, Н.А.Назарбаеву, но ответа, к сожалению, не получил. Поскольку мои вопросы не простые и, думаю, волнуют не только меня, но и многих читателей, то прошу обнародовать их через страницы уважаемой мною газеты.

Первый вопрос

До сих пор непонятно: социализм принес больше вреда или пользы для нас и для всего человечества?

В 2017 году коммунисты отпраздновали 100-летие со дня Октябрьской социалистической революции.

Слов нет, эпоха Ленина–Сталина (1917–1953 гг.) принесла много разрушений и неоправданных жертв. Революция фактически полностью уничтожила промышленность и сельское хозяйство царской России, поэтому началась тотальная разруха в Советской России, Беларуси, Казахстане.

Я лично считаю, что если бы не революция 1917 года, то не было бы и гражданской войны, когда, по некоторым источникам, было убито 12 миллионов граждан.

Революция породила страшный голодомор (погибло около 10 миллионов человек в Украине, Поволжье, Беларуси и Казахстане). В годы сталинских репрессий (по откровенному признанию Н.С.Хрущева на XX съезде партии) было уничтожено 20 миллионов граждан СССР.

Неподготовленность к войне с фашизмом унесла еще примерно 30 миллионов жизней, несмотря на то что многие разведчики предупреждали руководство СССР о готовящемся нападении фашистской Германии. Но никакой реакции не последовало. Мало того, всех, кто опасался нападения Германии, Сталин называл провокаторами и наказывал. Сколько генералов и маршалов было уничтожено перед войной!

Всего же за период с 1917-го по 1953 год Россия и 14 других республик, входящих в СССР, потеряли где-то около 50 миллионов убитых и умерших от голода. А сколько за время гражданской и Отечественной войн было разрушено городов и деревень? Тысячи!

Считается, что в эпоху Хрущева–Брежнева (1953–1982 гг.) в определенной степени повышался материальный уровень граждан. Правда, в Советском Союзе (где официально не говорилось об эксплуатации человека человеком) он был **ниже в 10 раз,** чем в капиталистических Соединенных Штатах Америки, где, как утверждала наша пропаганда, эксплуатация людей на каждом шагу. Но социализм можно похвалить за бесплатную медицину, бесплатное образование, бесплатное получение жилья, бесплатный отдых в санаториях, домах отдыха и так далее (хотя все это условно).

Эпоха Горбачева–Ельцина (1982–2000) – эпоха значительного снижения материального уровня граждан, эпоха распада СССР и эпоха сильного разрушения экономики СССР.

Так все-таки, социализм принес больше вреда или пользы для нас, советских людей, и всего человечества?

Вопрос второй

Социализм в целом (за 80 лет существования – с 1917-го по 1997 год) – это благо или трагедия для нашего народа?

На мой взгляд, если коммунисты действительно виноваты в гибели 50 миллионов человек, то они (в лице нынешних глав партий – Зюганова и других) должны публично принести извинения народам России, Беларуси, Казахстана и другим. Если они правы, то надо публично обосновать причину реабилитации коммунистов... Но без ответа на этот вопрос нельзя сформировать идеологическую линию современного государства.

Вопрос третий

Главная цель строительства социализма (как первой стадии коммунизма) – уничтожение экономической эксплуатации трудящихся. Удалось ли коммунистам уничтожить эксплуатацию в социалистическом государстве или нет?

Я рассуждаю так. Если коммунисты не достигли своей главной цели, то вся их деятельность и все жертвы были напрасны. Маркс и Ленин утверждали, что социализм и коммунизм – это общество без эксплуатации. Однако, зная нищенскую жизнь народов СССР, начинаешь сильно сомневаться в том, что социализм уничтожил эксплуатацию. В капиталистических Соединенных Штатах Америки, где, как нам все время говорили, есть эксплуатация, средняя заработная плата рабочего в 1970 году составляла 4000 долларов, а в СССР, где (вроде бы) не было эксплуатации, средняя зарплата рабочего в 1970 году составляла 100 долларов. Как же так? Выходит, что эксплуатируемый пролетариат в США получал намного больше денег, чем «неэксплуатируемый» в СССР! Парадокс! Что-то здесь не так! Не правы ли те, кто считает, что при капитализме эксплуатируют трудящихся капиталисты (что доказано Марксом), а при социализме эксплуатировало трудящихся социалистическое государство (что советские коммунисты тщательно скрывали).

Вопрос четвертый

Мы сейчас живем в капиталистической стране или социалистической?

Капитализм – это когда доходы предприятия и средства производства являются собственностью частного лица (капиталиста). Социализм – это когда доходы предприятия и средства производства являются собственностью государства, а руководство экономикой осуществляется централизованно! Так утверждали классики коммунизма Маркс и Ленин.

У нас, в Беларуси, пока преобладает государственная форма собственности. Но параллельно развивается и частная форма. Так в какой стране мы теперь живем – в капиталистической или социалистической?

Вопрос пятый

Эксплуатирует ли сейчас наше государство своих граждан?

Если эксплуатация в той или иной форме существует, то хотелось бы знать, как мы, белорусы, выглядим в этом плане на фоне других постсоветских стран (России, Казахстана, Украины, Литвы, Латвии, Эстонии и других)?

Вопрос шестой

Можно ли проводить параллель между социальным устройством нашего государства и, скажем, тех же скандинавских стран?

В средствах массовой информации государственное устройство в скандинавских странах часто называют социалистическим. Это потому, что в этих странах огромная доля государственного бюджета расходуется на социальные нужды граждан. В то же время скандинавские страны (Норвегия, Швеция, Дания, Финляндия) относятся к капиталистическим странам, где абсолютно все средства производства принадлежат капиталистам, то есть частникам. Деньги сначала получают капиталисты при помощи эксплуатации трудящихся, а потом они отчисляются капиталистами государству в бюджет (!!!). Можно ли называть социалистическим то государство, то общество, где существует явная капиталистическая система?

Валерий Дмитриевич МОЛОСТОВ, кандидат медицинских наук.
Минск.

ОТ РЕДАКЦИИ

«Народная Воля» уважительно относится к позиции своих читателей. И приветствует, когда она носит дискуссионный характер. А потому надеемся на то, что, ознакомившись с публикацией В.Д.Молостова, историки, авторы многих работ как по медицине, так и по философии, вы, уважаемые читатели, продолжите разговор на страницах газеты. Хорошо было бы услышать мнение и представителей государственных органов.

СТОП-КАДР

У ноч на Стары Новы год у Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатры оперы і балета адбыўся традыцыйны баль.

ВОДГУК

Якая нам патрэбна беларусізацыя...

Прачытаў у "Народнай Волі" артыкул "Бязлітасна краіну не выратуюць" (адкрыты ліст настаўніка фізікі Аляксандра Сядзякі дэпутату Палаты прадстаўнікоў Ігару Марзалюку). Падтрымліваю доказы аўтара публікацыі наконт таго, што навучанне на беларускай мове нашых дзяцей не стварае ніякіх цяжкасцяў. Вось вам мой асабісты прыклад. У 1955 годзе пасля заканчэння сярэдняй школы (беларускай) я паехаў у горад Чалябінск паступаць у тэхнічны інстытут з падручнікам па фізіцы на беларускай мове і ўступны экзамен па гэтым прадмеце я здаў на "выдатна". Відома, я адказваў на рускай мове, але ж рыхтаваўся па школьнай беларускамоўнай праграме. У пасляваенныя гады (яшчэ пры Сталіне) у большасці школ вучоба вялася на беларускай мове.

У цяперашняй сітуацыі можна пагадзіцца і з прапановай Ігара Марзалюка: выкладаць гуманітарныя навукі ў школах на беларускай мове, а дакладныя – на рускай. Гэта будзе спрыяць рускамоўным вучням у паступовым авалоданні беларускай мовай, а беларускамоўным вучням дапаможа яшчэ болей удасканаліць веды па рускай мове. Падручнікі па дакладных прадметах трэба выдаваць на беларускай і рускай мовах. Хай вучні самі выбіраюць, на якой мове іх вывучаць.

Я ўпэўнены, што з цягам часу ў нас адпадзе аднабокае "двухмоўе", толькі для гэтага трэба справаводства перавесці на беларускую мову, мову карэннай нацыі дзяржавы. А для фарміравання патрыятызму ў вучняў і іх бацькоў з мэтай умацавання беларускай дзяржавы лічу неабходным:

1) вярнуць нашы гістарычныя сімвалы – бел-чырвона-белы сцяг і герб "Пагоня";

2) зацвердзіць нацыянальны гімн са словамі "Мы выйдзем шчыльнымі радамі" (магчыма, у новай рэдакцыі);

3) правесці рэформы і стварыць адміністрацыйна-эканамічную сістэму, якая спрыяла б і прымушала б усіх працаздольных (у тым ліку і чыноўнікаў) на кожным рабочым месцы ці на пасадзе працаваць добрасумленна і высакаякасна, каб наша эканоміка дазваляла кожны год павышаць наш дабрабыт.

Расціслаў ВАШКЕВІЧ, інжынер-механік.

АПЫТАННЕ

Ці затрымаецца Свярдлоў у Лідзе?

У сярэдзіне снежня раённая газета звярнулася да жыхароў Ліды з просьбай выказацца наконт змены назвы вуліцы Свярдлова, якая да 1940 года была Віленскай. Да абмеркавання далучыліся і адзін з мясцовых інфармацыйных сайтаў. У апытанні бралі ўдзел 1034 чалавекі. Думкі самыя розныя.

А вось разважанні пісьменніка **Леаніда Лаўрыша**, які займаецца даследаваннем гісторыі Лідчыны: *"Вуліца Свярдлова гістарычна "вырасла" з Віленскай і нейкі час была яе часткай. Віленская (зараз – Савецкая) – гэта адна з першых тых вуліц горада. Таму я за тое, каб перайменаваць вуліцу ў Віленскі тракт. Гэта не створыць людзям ніякіх праблем".*

У Лідскім райвыканкаме патлумачылі: магчыма, не трэба спяшацца, працягваецца вывучэнне грамадскай пазіцыі.

У 2010 годзе ў Лідзе ўжо адбываліся тапанімічныя змены. Частка вуліцы Энгельса атрымала назву Грунвальдскай, з'явіўся бульвар князя Гедыміна замест пешаходнай вуліцы ад аўтавакзала да замка, якую гараджане называлі бульварам Чапаева, частка вуліцы Камсамольскай стала Замкавай, а ў гонар 65-годдзя Перамогі магістраль ад уезду з боку Мінска да вуліцы 8 Сакавіка стала праспектам Перамогі, у якую ўвайшлі вуліцы Энгельса, Навагрудская, Ламаносава і Перамогі.

Васіль ГЕРАСІМЧЫК.

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМА!

Вандалізм у Крошыне

Біскуп Антоній Дзям'янка ўшаноўвае памяць Паўлюка Багрыма. Крошын, 2012 год.

Нядаўна мы з мужам наведалі нашу малую радзіму ў вёсцы Крошын Баранавіцкага раёна, каб пакланіцца магілам родных. Магілкі там знаходзяцца ў канцы вуліцы імя Паўлюка Багрыма, за касцёлам. Яшчэ ў 1990-я гады на магіле паэта-каваля быў усталяваны помнік, тэрыторыю могілак абнеслі агароджай, з абодвух бакоў ад касцёла зрабілі ўваходныя брамкі. А на ўзвышшы паміж магілкамі і храмам з'явіўся маналітны камень вышынёй у чалавечы рост, на якім высечаны словы на лацінскай і беларускай мовах: "Vita brevis – patria eterna!" ("Жыццё кароткае – радзіма вечная").

У 1985 годзе у Крошынскай СШ быў адкрыты музей народных мастацтваў і рамёстваў, дзе ёсць спецыяльная экспазіцыя, прысвечаная Паўлюку Багрыму. На адкрыцці прысутнічалі многія знакамітыя пісьменнікі і мастакі, у тым ліку Сымон Свістуновіч, які быў аўтарам канцэпцыі музея.

З таго часу кожны год у Крошын прыязджаюць экскурсіі, пераважна школьныя, каб убачыць славутую Багрымаву жырандолю – ажурную падвесную свяцільню, якая і сёння асвятляе касцёл, прыгадаць адзіны пазасталы пасля паэта-каваля верш: *"Зайграй, зайграй, хлопча малы, і ў скрыпачку, і ў цымбалы..."*, падлеткам надзвычай хвалява задумацца і над сэнсам слоў пра вечнасць радзімы.

Кожны раз, прыязджаючы на бацькаўшчыну, мы, былыя крошынцы, абавязкова наведваліся ў гэтыя мясціны. Абыходзілі касцёл, чыталі надпісы на яго каменных сценах (яны часткова збудаваны з надмагільных пліт са старых могілак). Бывалі мы там і з маёй дачушкай, якую забраў праклкяты Чарнобыль.

Калі ж гэтым разам падышлі да ўваходнай у касцёл брамкі, то здзівіліся: могілкі аказаліся на замку. Былі спілаваны векавыя ліпы, якія яшчэ нядаўна шапацелі сваімі кронамі ўздоўж дарожкі. А каля касцёла ляжаў перакулены камень з надпісам "Жыццё кароткае..." (відаць, зрушаны бульдозерам, бо рукамі яго з месца не зрушыш).

На душы стала крыўдна і прыкра, на вочы навярнуліся слёзы. Гэта што за вандалы аб'явіліся ў Крошыне? Няўжо ў душах гэтых людзей не засталося нічога святога?

Мы звярнуліся ў сельсавет, да касцельных актывістаў, ва ўпраўленне культуры Брэсцкага аблвыканкама – нікому да гэтага няма справы. Вандалізм не стаў для мясцовых людзей і ўлад чымсьці надзвычайным. І закрадваецца думка: а можа, гэта зроблена з іх маўклівай згоды ці пры іх удзеле?

Тамара ПОЗДНЯК.
Брэст.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Параю мільянеру падацца на Венеру

Перад элітным комплексам пад Мінскам, які належыць мільянеру Паўлу Тапузідзісу, стаіць дарожны знак, згодна з якім права на праезд маюць толькі восем самых дарагіх марак аўтамабіляў – "Бентлі", "Ферары", "Майбах", "Ролс-Ройс"...

Узвёў сапраўдныя святліцы
Наш, беларускі, мільянер –
Нібы ў Венецыі ці ў Ніцы.
І неўспадоб яму цяпер
З плебеямі, як кажуць, знацца,
Што жыць асуджаны ў га...не.
Дык просты люд да тых палацаў
І носу нават не паткне.
Калі ж захоча трапіць хтосьці
Туды, усеўшыся за руль,
Няхай шалее ён ад злосці,
Ды шанцаў мае – круглы нуль.
І нават "Мерседэс" ці "Вольва"
Туды не ўціснуцца ніяк,
Бо "пазірае" недавольна
На гэты "хлам" дарожны знак –
"Цагліна" шлях ім перакрыла.
І што ж ужо казаць, калі
"Масквіч" нягеглы суне рыла
Ці падпаўзаюць "Жыгулі"?
Машыны тыя – як пачвары,
Іх мільянер трывае ледзь.
А маеш "Бентлі" ці "Ферары",
Дык – калі ласка, дружа, едзь,
Бо мы з табою не плебеі –
Зусім інакшае крыві;
І хай суседзіцца не смее
З "Ферары" "масквічок" крывы.
* * *
Сказаць бы варта мільянеру,
Што ўсіх нас пасылае на...:
Ляці на Марс ці на Венеру,
Як ванітуе ад га...на.

Каб мець работу і зарплату, шукайце бомбу ці гранату

У Дуброўна (Віцебская вобласць) дзецюка звольнілі з працы. Ён палічыў, што жонка яму не спачувае, таму ўзброіўся гранатай. Каб утаймаваць буяна, прыехаў начальнік мясцовай ДАІ, паабяцаў яму пасаду ў аўтаінспекцыі, пасля чаго дзяцюк гранату аддаў.

Гісторыя, бадай, раўня
Пацешнай байцы-анекдоту...
Дагэтуль працаваў штодня
І страціў ён, дзяцюк, работу.
(На жаль, сябры, сказаць магу,
Што гэткі выпадак – тыповы.)
Ад жонкі ў першую чаргу
Хацеў пачуць спагады словы.
Яна ж, якраз наадварот,
На мужыка, што гора зведаў,
Разявіла, як кажуць, рот:
– А мне не трэба дармаедаў!
Ты ўжо і ў ложку не мацак.
Калі ж яшчэ й не мецьмеш грошай,
Дык пашукаю, скажам так,
Мужчыну з "цацкаю" харошай.
І крыўдна дзецюку да слёз:
Кахала жонка за зарплату!
Пайшоў і з гаража прынёс
Дзяцюк сапраўдную гранату.
Узняў ён горда галаву,
Сказаў:
– Дык зараз жа, зараза,
Цябе з сабою я ўзарву!
Жылі мы і сканаем разам!
Дайшла да розуму яна,
На хату ўсю загаласіла:
– Пра палюбоўніка – мана,
Мне жыць з табою люба-міла!
Ты мой прыгожы матылёк,
Дык не працуй, а толькі лётай!
Але ў міліцыю званок
Яна зрабіць сумела ўпотай.
Прыехаў хутка экіпаж.
У ім – з ДАІ галоўны самы.
Гадоў, напэўна, дзесяць аж
Не бачыў ён такое драмы.
І што было рабіць яму,
Каб улагодзіць тэрарыста?
– Цябе на працу я вазьму, –
Паабяцаў ён урачыста. –
Дык грошай мецьмеш – ад душы:
Не толькі будзеш ты з зарплатай,
Калі пыхліва ўздоўж шашы
Хадзіцьмеш з палкай паласатай...
Цана тым абяцанкам – грош.
Службовец у хвіліну тую
Паабяцаў бы й рай.
Ды ўсё ж
Чым чорт, як кажуць, не жартуе...
* * *
Дык вывад просіцца які?
Каб мець работу і зарплату,
Майструйце ўсе драбавікі,
Шукайце бомбу ці гранату.

АД ДУШЫ

Дзякуй табе, газета!

З "Народнай Воляй" я знаёмы даўно: то набываў у кіёсках, то чытаў у раённай бібліятэцы, паралельна ж чытаў "вядучыя" дзяржаўныя газеты, а выпісваў "Звязду". Але прыйшоў да высновы, што больш цікавай, а самае галоўнае – адкрытай і праўдзівай, чым "Народная Воля", газеты ў Беларусі няма!

Тут аб'ектыўна падаюцца розныя падзеі, даступна нават для не зусім адукаванага чалавека асвятляюцца эканамічныя і грамадска-палітычныя праблемы, рашуча адваёўваюцца нацыянальная годнасць і агульначалавечыя каштоўнасці, праўдзіва падаецца гісторыя нашай Айчыны. У мностве рубрык да драбніц адлюстроўваецца ўсё, што нас цікавіць.

Дзякуй табе, газета! Так трымаць!

Усім вам шчаслівай долі,
Не хварэць ніколі,
Сямейнага ладу
і добрага акладу!

Сцяпан Паўлавіч НЕФІДОВІЧ, пенсіянер.
Лунінецкі раён.

ПОЗИЦИЯ

Греция тормознёт действие законов шариата на своей территории

Греческие парламентарии намерены ограничить полномочия исламских судов, действующих в пограничном регионе с сильным мусульманским меньшинством, в ответ на решение Европейского суда по правам человека.

Греческие парламентарии проголосуют за законопроект, поддерживаемый депутатским большинством, который предлагает отказаться от правил, позволяющих рассматривать гражданские дела с участием членов местной мусульманской общины в судах шариата.

Сообщается, что в этом греческом регионе проживают почти 100 тысяч мусульман.

Новое законодательство предоставит греческим судам приоритет во всех судебных делах.

Такие изменения многие греческие эксперты называют давно назревшими. Они будут воплощены в жизнь после вынесения решения Европейского суда по правам человека по делу о наследстве мусульманской женщины, проживающей в северо-восточном городе Комотини.

ДОГОВОРИЛИСЬ?

Правительство в обмен на ограничение числа беженцев

Как сообщает "Дойче Велле", лидеры трех парламентских фракций Германии и председатели Христианско-демократического союза Ангела Меркель, СДПГ Мартин Шульц и Христианско-социального союза Хорст Зеехофер, похоже, договорились рекомендовать своим партиям принять участие в формировании правительства Германии. Предварительные консультации длились более суток. Обсуждались самые разные вопросы, в том числе вопрос о количестве беженцев, которые должна будет принять Германия. Агентство DPA указывает, что число беженцев не будет превышать 220 тысяч человек.

Официально переговоры начнутся после того, как 21 января состоится очередной съезд Социал-демократической партии Германии. Ни социал-демократам, ни тем более партии Меркель не улыбается перспектива продления «широкой» коалиции, однако другого выхода нет: избиратели все более разочаровываются в так называемых «традиционных» партиях, так что их голоса перетекают к радикалам. Таким образом, «большая коалиция», правившая Германией с 2013 года, продлит свое существование.

КТО ЕСТЬ КТО

Новым министром обороны Польши стал экс-глава МВД

48-летний Мариуш Блащак в предыдущем правительстве Шидло занимал должность министра внутренних дел и администрации.

На посту главы МВД Блащак заявлял, что польские власти однозначно выступают против введения механизма автоматического распределения мигрантов среди стран ЕС. Он также говорил о том, что Польша приняла «миллион украинцев», которые, в частности, пострадали от войны на востоке Украины.

Блащак впервые вошел в правительство в 2005 году, где занял пост руководителя канцелярии премьер-министра Казимежа Марцинкевича. В дальнейшем в качестве министра без портфеля входил в правительство Ярослава Качиньского.

На парламентских выборах был избран депутатом Сейма шестого созыва от партии «Право и справедливость», в дальнейшем переизбирался на парламентских выборах 2011-го и 2015 годов. С 2010 года по ноябрь 2015 возглавлял парламентскую фракцию «Право и справедливость».

Напомним, в Польше объявили об изменениях в правительстве – ротации произошли в девяти министерствах.

СКАЗАНО!

Путин дал оценку Ким Чен Ыну

Во время встречи с журналистами президент России – и одновременно кандидат в президенты на новый срок – Владимир Путин дал высокую оценку северокорейскому лидеру Ким Чен Ыну. *«Думаю, что господин Ким Чен Ын, безусловно, эту партию выиграл. Он решил свою стратегическую задачу: у него есть ядерный заряд, есть ракета глобальной дальности до 13 тысяч километров, способная достичь практически любой точки земного шара»,* – пояснил Путин.

Он добавил, что Ким, *«будучи абсолютно грамотным и зрелым уже политиком, теперь заинтересован в том, чтобы успокоить ситуацию»,* – пишет Lenta.ru.

Этот комментарий Путина уже дал аналитикам повод проводить параллель между ядерной бомбой Китая, которую, согласно одной из версий, помог товарищу Мао получить товарищ Хрущев, и возможной помощью путинской России в освоении Пхеньяном ядерных технологий. С другой стороны, сама по себе данная оценка еще раз свидетельствует о тех критериях, с которыми Путин подходит к оценке эффективности того или иного политика.

РЕДКИЙ СЛУЧАЙ

В США водитель под наркотиками непостижимым образом влетел во второй этаж поликлиники

В американском городе Санта-Ана автомобиль въехал во второй этаж здания стоматологической клиники.

Машина, двигаясь по дороге на высокой скорости, врезалась в отбойник. От удара ее подбросило на несколько метров, и она буквально влетела в окно второго этажа стоматологической клиники. Сидевший за рулем водитель и пассажир получили легкие травмы и были госпитализированы. При этом водитель признался, что употреблял наркотики.

Для извлечения машины из здания были вызваны работники пожарной охраны.

БЛИЦ-КОММЕНТАРИЙ

Польская оппозиция теряет шансы?

Ротация в правительстве Польши лишь добавляет шансы на успех правящей партии «Право и справедливость» Ярослава Качиньского в случае, если та вдруг решит пойти на досрочные выборы. Замена не слишком популярного премьер-министра Беаты Шидло на более молодого и реформаторски настроенного Матеуша Моравецкого, отставка эпатажных министра обороны Антония Мачеревича и министра иностранных дел Витольда Ващиковского, по мнению польских аналитиков, позволяют не только сохранить старый электорат из числа евроскептиков и сторонников клерикализации государства, но и нарастить его за счет более молодых избирателей. Разумеется, при условии, что сам Качиньский, чья популярность при этом вовсе не растет, не будет претендовать на посты президента и премьер-министра. Впрочем, премьером Ярослав Качиньский уже был, а роль архитектора партийного всевластия пока полностью его удовлетворяет.

При этом оппозиционные партии в Польше делают все больше ошибок. В частности, среди последних пресса отмечает отказ ряда оппозиционных депутатов поддержать проект закона, либерализирующего право женщин на аборты: напомним, что «ПиС» очень жестко регламентировала в принятом законе причины, по которым аборт в принципе становится возможен. В результате, как отмечает, например, газета Rzeczpospolita, «Гражданская платформа» – сегодня это ведущая оппозиционная партия – теряет голоса либеральных избирателей, что в условиях, когда «ПиС» все более смещается к политическому центру, может иметь для «ГП» катастрофические последствия.

Кроме того, в пользу «ПиС» может сработать и улучшение отношений между Варшавой и Брюсселем. Руководство Еврокомиссии вовсе не намерено напрягать отношения с Польшей, особенно если учесть, что один «плохой парень» – премьер-министр Венгрии Виктор Орбан – имеет все шансы продлить свои полномочия.

Терять рычаги влияния на политический курс польского правительства Брюссель не желает, тем более что отставки уже названных Мачеревича и Ващиковского формально можно трактовать как желание официальной Варшавы урегулировать отношения с общеевропейскими структурами. Высока вероятность того, что кабинет Моравецкого сделает атмосферу переговоров с Еврокомиссией более комфортной.

Федор КОНСТАНТИНОВ.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Конрад Павлик простится с Минском

В ближайшее время Варшава назначит в Минск нового посла. Это не означает, что курс Польши по отношению к ближайшему соседу сменится.

Заметим, отъезжающий посол Польши в Беларуси Конрад Павлик *(на фото справа)* действовал в соответствии с общей установкой бывшего министра иностранных дел Витольда Ващиковского: минимум конфликтов с белорусскими партнерами, максимум усилий для поддержки тех инициатив официального Минска, которые воспринимались Варшавой как признаки отдаления Беларуси от политики Кремля. Справедлив ли был такой подход, покажет время.

РАССЛЕДОВАНИЕ

Бизнес-проект премьера Чехии обманом получил грант

Ложные и неполные данные были представлены в заявке на получение гранта ЕС в гостинично-конференционном комплексе «Гнездо аиста» (Čapí hnízdo), принадлежащем нынешнему премьер-министру Чехии Андрею Бабишу. Об этом говорится в докладе Европейского бюро по борьбе с мошенничеством (OLAF).

«Расследование установило, что представители получателя дотаций в момент подачи в 2008 году заявки на поддержку своего проекта и подписания договора о предоставлении финансирования представили недостоверные данные и скрыли важную информацию», – говорится в докладе OLAF.

Европейское бюро считает, что данный факт может выступить поводом для судебного преследования со стороны чешских органов по подозрению в мошенничестве и нарушении финансовых интересов Евросоюза.

OLAF также указывает, что анонимная структура, которая была на тот момент владельцем «Гнезда аиста», не соответствовала требованиям прозрачности, необходимым для получения гранта ЕС.

Напомним, в 2008 году семья Бабиша выкупила старинный особняк, который было решено переоборудовать в конференц-центр класса люкс. Сумму реконструкции оценили в 350 млн крон, из которых 50 млн составил грант Евросоюза на поддержку малого бизнеса.

Для получения этих средств компании, которая управляла имением, вывели из состава Agrofert и оформили на детей Бабиша. Остальные средства они привлекли в виде кредитов под гарантии того же Agrofert. Впоследствии, когда срок мониторинга ЕС завершился, компания вернулась в состав холдинга.

Такая откровенная манипуляция не оставила правоохранителей равнодушными.

Кроме самого Андрея Бабиша, обвинение по этому делу предъявлено еще 10 лицам, включая его сына, дочь и зятя. Они, в отличие от скандального политика, не имеют депутатского иммунитета после выборов.

ПЕРСОНА

«Ален Делон – это судьба!»

В интервью известному французскому журналу Paris Match звезда мирового кинематографа Ален Делон заявил, что покинет мир без сожаления: *«Жизнь мне больше ничего не приносит. Я уже все видел, все пережил. Но главное – я ненавижу эту эпоху, меня от нее тошнит».* Делон заявил это в специальном выпуске журнала, посвященном 60-летнему юбилею его актерской карьеры.

«Я артист, но не актер, я не оканчивал актерской академии, – напоминает Делон, говоря о своей профессии. – *Я ничего для этого не делал. В 14 лет я бросил школу, а потом пошел в армию. Я из тех артистов, какими были Жан Габен, Лино Вентура или Берт Ланкастер – сильные личности, которых снимали в кино. И я могу заявить без лишней скромности, что мне эта профессия удалась».*

«Я никогда не мечтал о такой карьере, она сама собой получилась, – уверяет артист. – *Я не родился, чтобы стать Аленом Делоном. Я должен был умереть уже давно. Но это называется судьба».*

Всего Ален Делон снялся в 85 фильмах. Среди них «Зорро», «Черный тюльпан», «Рокко и его братья», «Дьявол и десять заповедей», «Леопард», «Убийство Троцкого», «Тегеран-43». Он работал с выдающимися режиссерами Лукино Висконти, Жюльеном Дювивье, Кристианом Жаком, Хосе Джованни, Фолькером Шлёндорфом.

ЧУЛІ?

Трамп не паедзе ў Лондан

Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Дональд Трамп не паедзе ў лютым у Вялікабрытанію з дзяржаўным візітам, нягледзячы на тое, што такі візіт планаваўся, паведаміла Бі-Бі-Сі. Трамп атрымаў афіцыйнае запрашэнне ад брытанскага прэм'ер-міністра Тэрэзы Мэй і нават збіраўся ўзяць удзел у адкрыцці новага комплексу будынкаў Амбасады ЗША, але ж тэрміны візіту дагэтуль не ўзгоднены.

Сярод версій, якія тлумачаць адмову прэзідэнта, вылучаюцца дзве. Першая: Трамп лічыць немэтазгодным зноў ехаць у Еўропу амаль праз два тыдні пасля таго, як наведае Давоскі эканамічны форум (нагадаем, што гэтая падзея адбудзецца 23–26 студзеня). І другая: самы эпатажны з лідараў Амерыкі хоча пазбегнуць акцый пратэсту пасля таго, як у лістападзе ён змясціў у сваім твітары відэа ультраправай брытанскай арганізацыі Britain First, пасля чаго асобныя палітыкі і грамадскія дзеячы нават прапаноўвалі забараніць яму ўезд у краіну. Афіцыйная ж версія: прэзідэнт ... не згодны з тым, што Амбасада ЗША ў Вялікабрытаніі пераязджае ў іншыя будынкі!

Што там насамрэч – адзін Трамп і ведае, але ж замест яго брытанцы чакаюць дзяржаўнага сакратара ЗША Рэкса Тылерсана.

ИХ НРАВЫ

Главаря мафии выдали татуировки

Как сообщает Би-Би-Си, полиция Таиланда задержала 74-летнего главаря японской мафии якудза Сигехару Сираи, который скрывался около пятнадцати лет. При задержании выяснилось, что действие его паспорта и вида на жительство в Таиланде истекло около десяти лет назад. В ближайшее время бандита экстрадируют на родину, где его ждет справедливое возмездие.

Сигехару Сираи, считавшегося одним из наиболее влиятельных мафиози современной Японии, подвели татуировки, по которым его и опознали, а также пристрастие к публичности. Пожилой бандит разместил на своей странице в «Фейсбуке» фотографии, на которых было запечатлено, как он играет в шашки возле своего дома. Поскольку Сираи был изображен с голым торсом, мастерски сделанные тату привлекли массовое внимание пользователей интернета. Среди них оказались и полицейские.

У ДВУХ СКАЗАХ

***

Падчас візіту ў Літву прэм'ер-міністр Японіі Сіндза Абэ сказаў, што краіны Балтыі павінны націснуць на Паўночную Карэю і яе лідара, каб пазбегнуць атамнага канфлікту. Пра тое, ці ведае Кім Чэн Ын, дзе знаходзіцца Балтыя, нічога не паведамляецца.

***

Уладзімір Пуцін у дакументальным фільме "Валаам" параўнаў астанкі Леніна, што захоўваюцца ў Маўзалеі, з машчамі манахаў на Афоне. Пра тое, ці пераварнуліся нябожчыкі-манахі ў труне, пакуль не вядома.

***

Мінімальная заработная плата ў Літве сёння складае 2,45 еўра ў гадзіну.

***

Прэзідэнт Чэхіі 73-гадовы Мілаш Земан лідзіруе ў першым туры выбараў з 39%. Але ж аналітыкі лічаць, што ён набраў менш галасоў, чым чакалі, і можа прайграць у другім туры свайму канкурэнту – больш ліберальнаму Іржы Драгашу, за якога могуць прагаласаваць тыя, хто аддаў галасы астатнім сямі кандыдатам.

***

Узбекістан і Таджыкістан дамовіліся наконт бязвізавых паездак грамадзян. У бліжэйшы час будуць падпісаны дакументы, згодна з якімі грамадзяне абедзвюх краін змогуць свабодна знаходзіцца на тэрыторыі іншай дзяржавы месяц.

***

Іранская пракуратура паведаміла, што пасля масавых акцый пратэсту, падчас якіх загінулі 25 чалавек, у краіне былі вызвалены 440 арыштаваных за ўдзел у іх. Нагадаем: у свой час за ўдзел у акцыі пратэсту 19 снежня 2010 года, падчас якой ніхто не пацярпеў, у Мінску было арыштавана больш за 600 чалавек.

***

Урад Шатландыі вырашыць да канца бягучага года, ці патрэбны ім рэферэндум аб незалежнасці. Можа здарыцца так, што Англія выйшла з Еўрасаюза, а Шатландыя вернецца ў адзіную Еўропу.

***

Двое невядомых у масках здзейснілі напад на школу №127 Матавілінскага раёна Пермскай вобласці Расіі. Паранены восем вучняў і настаўніца; вучань і настаўніца з цяжкімі пашкоджаннямі дастаўлены ў шпіталь.

СКАНДАЛ

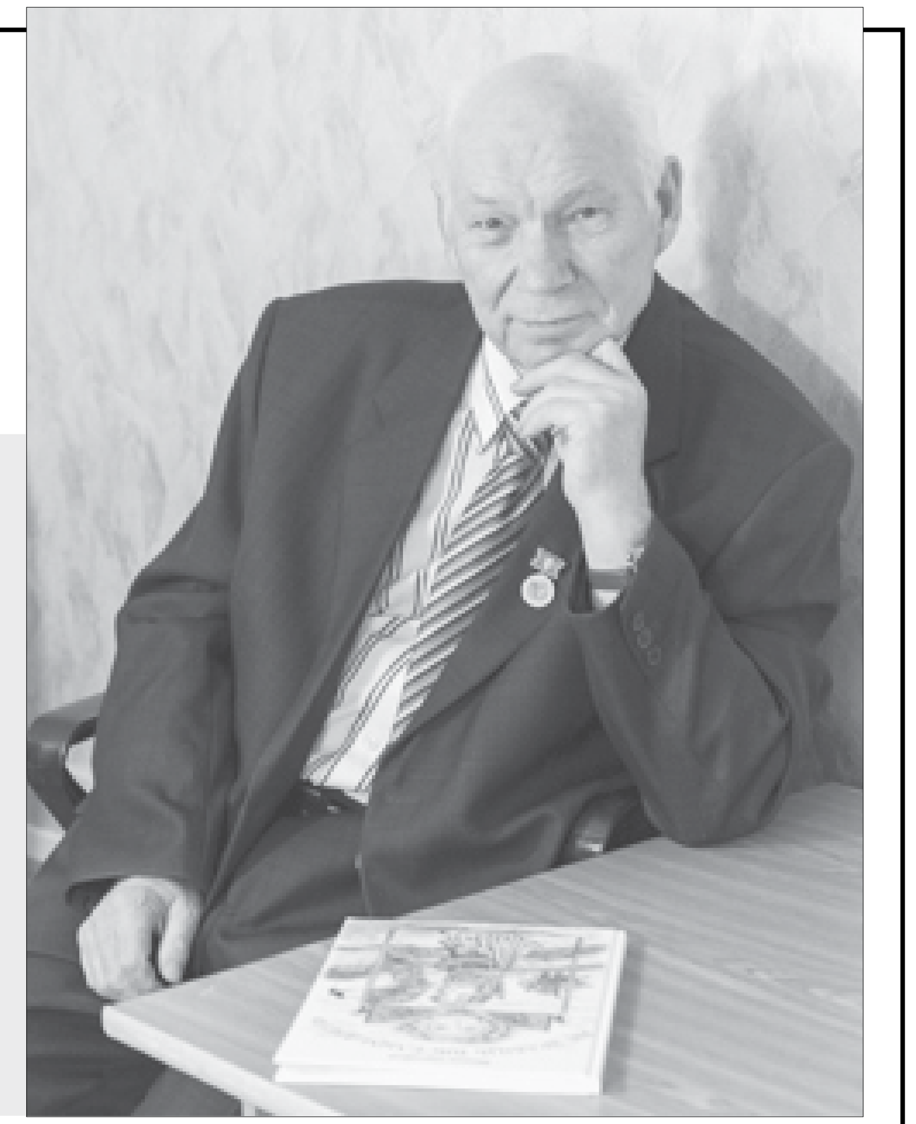
«Рустама і Сухраба» не хочуць бачыць на тэлэкранах?

Часопіс Акадэміі навук Таджыкістана "Ілм ва чомеа" ("Навука і грамадства") выступіў супраць трансляцыі па тэлебачанні шэрагу кінастужак савецкіх часоў – у тым ліку сусветна вядомых экранізацый паэмы Фірдаусі "Шах-Намэ", якія зняў у свой час рэжысёр Барыс Кімягараў. Пра гэта распавядае "Радыё Азадзі". Аўтар публікацыі ў часопісе, супрацоўнік Акадэміі навук Назры Асадзада, лічыць, што кінатрылогія Кімягарава знята ў занадта "класавых" традыцыях камуністычнай ідэалогіі і не адпавядае сучасным уяўленням пра гісторыю таджыкскага народа.

Магчыма, спадар Асадзада і мае рацыю, але ж фільмы Барыса Кімягарава лічаца класікай, і мала якія "касцюмныя" кінастужкі савецкіх часоў наогул могуць параўнацца з імі ў майстэрстве. "Паданне пра Рустама", "Рустам і Сухраб", "Легенда пра Сіявуша" маюць шэраг узнагарод міжнародных кінафестываляў. Таджыкскія кінематаграфісты, у тым ліку вядомы Даўлат Худаназараў (дарэчы, былы старшыня Саюза кінематаграфістаў СССР), выступаюць у абарону нацыянальнай кінакласікі. Тым больш што грошай, каб здымаць дастаткова нацыянальнай кінапрадукцыі, у Таджыкістане сёння няма.

ВІНШУЕМ!

Мікола ЧАРНЯЎСКІ: Жыццёвыя эпізоды з юбілейнай нагоды

Мікола Чарняўскі – аўтар звыш паўсотні кніг для дзяцей, зборнікаў вершаў, прозы, сатыры і гумару. Ён узнагароджаны медалём Францыска Скарыны, уганараваны прэміяй Федэрацыі прафсаюзаў, з'яўляецца лаўрэатам літаратурных прэмій імя Янкі Маўра і імя Васіля Віткі, прэміі Саюза пісьменнікаў Беларусі "Залаты Купідон", на радзіме ўдастоены ганаровага звання "Ганаровы грамадзянін Буда-Кашалёўскага раёна". Творы пісьменніка перакладаліся на многія замежныя мовы, пакладзены на музыку, уключаны ў школьныя падручнікі і дапаможнікі па беларускай літаратуры для настаўнікаў і вучняў. Сёння, 16 студзеня, Мікалай Мікалаевіч адзначае свой юбілей – яму споўнілася 75.

Некалькі штрыхоў да жыццёвай і творчай біяграфіі юбіляра і свайго літаратурнага настаўніка прапануе ўвазе чытачоў "Народнай Волі" яго зямляк і таксама Ганаровы грамадзянін Буда-Кашалёўскага раёна пісьменнік Анатоль ЗЭКАЎ.

Тройчы юбіляр

Сёлетні год для Міколы Чарняўскага – тройчы юбілейны. Апроч сёняшняга 75-годдзя з дня нараджэння 18 ліпеня будзе 60 гадоў, як ён апублікаваў першы верш, а 55 гадоў таму пабачыла свет і ягоная першая кніга "Дзе лета канчаецца" (заўважце: часавая адлегласць ад першай газетнай публікацыі да самастойнай кнігі – усяго пяць гадоў).

У літаратурны шлях паэта-пачаткоўца благаславіла газета "Піянер Беларусі". Яго першы верш, надрукаваны там, называўся "Васілёк":

Пасяліўся ён у збожжы
І віднецца здалёк,
Такі сіненькі, прыгожы
Беларускі васілёк.
Пад праменнем жыта спее,
Долу гнуцца каласкі,
Васілёк між іх сінее,
Як нябесны той блакіт.

Зрэшты, дата з'яўлення верша ў друку, як і вобраз сінявокага васілька, у далейшым жыцці Міколы Чарняўскага неадпойна адыгралі шчаслівую ролю. Праз дванаццаць гадоў, роўна дзень у дзень, нарадзіўся яго сын-першынец Саша, а пад дэвізам "Васілёк" пісьменнік двойчы станавіўся лаўрэатам закрытых рэспубліканскіх конкурсаў на лепшы твор для дзяцей.

Першы зборнік

Першая кніга Міколы Чарняўскага "Дзе лета канчаецца", безумоўна ж, была для дзяцей. І выйшла яна, калі паэту толькі споўнілася дваццаць. Гэта цяпер за ўласныя сродкі можна выдаць у прыватным выдавецтве любы зборнік у любым узросце, а на той час гэта быў вельмі ранні дэбют – бадай, толькі ў дваццатыя гады мінулага стагоддзя так выдаваліся Аркадзь Куляшоў – у шаснаццаць гадоў, Валерый Маракоў – у сямнаццаць... А ў 1960-я той жа Авяр'ян Дзеружынскі, працуючы ў выдавецтве, выдаў першую кнігу "Песні маладосці" ў сорак гадоў – аж праз два дзесяцігоддзі пасля першай публікацыі (не тое што цяперашнія выдавецкія рэдактары, якія, прабачце, кожны свой "пук" пускаюць у друк).

Выхаду кнігі Міколы Чарняўскага паспрыяла сяброўская падтрымка. Тады пры рэдакцыі маладзёжнай газеты "Чырвоная змена" вельмі плённа працавала літаратурнае аб'яднанне "Крыніцы", з якога, зрэшты, выйшла цэлая кагорта выбітных беларускіх пісьменнікаў: Рыгор Барадулін, Генадзь Бураўкін, Янка Сіпакоў, Юрась Свірка, Уладзімір Паўлаў, Сцяпан Гаўрусёў, Кастусь Цвірка, Сымон Блатун, Васіль Макарэвіч і многія іншыя. Калі ў гэтую творчую суполку ўліўся сённяшні юбіляр, кіраўніком там быў такі ж малады загадчык аддзела рэдакцыі Іван Калеснік.

Восенню 1961 года на адным з пасяджэнняў "Крыніц" абмяркоўвалі творы студэнта Міколы Чарняўскага. Адзначалі і вартасці, і недахопы. Але ўрэшце прыйшлі да думкі, што дзіцячыя вершы ад імя літаб'яднання можна прапанаваць выдавецтву для выдання асобнай кнігай. Вызначылі куратара, ці, як сказаў Юрась Свірка, "хроснага бацьку". Ім быў названы Рыгор Барадулін, які паспеў ужо дагэтуль выдаць два ўласныя паэтычныя зборнікі ("Маладзік над стэпам" і "Рунець, красаваць, налівацца") і, нягледзячы на малады ўзрост, за свой несумненны талент карыстаўся аўтарытэтам нават у мэтраў беларускай паэзіі. "Зберы ўсё, што лічыш лепшым, пакажы мне, а пасля занясеш у выдавецтва", – прапанаваў абраны "хросны бацька".

У выдавецтве і загадчык рэдакцыі Уладзімір Шахавец, і рэдактар Авяр'ян Дзеружынскі не марудзячы, на хаду пагарталі рукапіс і амаль у адзін голас заявілі: "Што ж, аснова ёсць. Будзем планаваць на 1963 год. За гэты час, канечне, яшчэ нешта напішаш і дапоўніш новымі творамі". Вось так і пачаўся рукапісны шлях першай кнігі Міколы Чарняўскага.

Касцюм за ганарар

Прозвішча Міколы Чарняўскага з'явілася на старонках часопіса "Вясёлка", калі юнак з вёскі Буда Люшаўская Буда-Кашалёўскага раёна вучыўся ў дзясятым класе: там былі змешчаны адразу два вершы пачаткоўца – "Дзяжурны" і "Простая навука". Асабліва вясковага школьніка ўразіў ганарар – аж чатырыста "сталінскіх" рублёў. На тыя грошы, можа быць, крыху дадаўшы сваіх, старэйшая сястра Рыма ў Гомелі купіла прыстойны касцюм, у якім ён потым паехаў вучыцца ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт.

А што можна купіць цяпер за два апублікаваныя вершы – ды што за вершы, нават за выдадзеную кнігу? Было, што Мікалай Мікалаевіч атрымаў за апублікаваную ў "Полымі" падборку вершаў недзе пад дзвесце тысяч тых, недэнамінаваных, рублёў. Думаў купіць сабе штаны. Зазірнуў у краму, а іх кошт – 470 тысяч. Сказаў пра тое, смеючыся, тагачаснаму галоўнаму "палымянскаму" рэдактару Міколу Мятліцкаму. "Што ж, прыйдзецца ў гэтым годзе надрукаваць яшчэ адну падборку, – усмешкай на ўсмешку адказаў той. – Але ж не адразу, а праз колькі нумароў. Так што пахадзі пакуль у старых штанах".

Згадваецца яшчэ і такі выпадак. Да Гелены, жонкі паэта, напрасілася ў госці яе былая аднакласніца. Слова за слова, а потым і выклала мэту свайго нечаканага візіту: маўляў, пазыч, сяброўка, тысяч дзесяць долараў. Калі ж тая развяла рукамі: "Адкуль у нас такія грошы?", – знаёмая здзівілася: "Дык я ж у інтэрнэце прачытала, што твой Мікола столькі кніг выдаў!" Даведаўшыся ж, што за кнігі цяпер нічога не плацяць, а налічаныя мізэрныя ганарары аддаюць аўтару пераважна кнігамі, яшчэ больш здзівілася: "Як гэта не плацяць? Я вось, пайшоўшы на пенсію, працую прыбіральшчыцай. Ды калі б мне не плацілі ці выдавалі зарплату анучамі, хіба ж я я завіхалася б са швабрай?"

У пошуку плагіятчыка

Недзе годзе ў 1968-м Міколу Чарняўскага запрасілі на семінар юных паэтаў у Магілёў. Кіраўнікамі на гэтым мерапрыемстве былі Аляксей Пысін і Васіль Матэвушаў. А Мікалай Мікалаевіч, будучы супрацоўнікам "Бярозкі", прыехаў, каб пазнаёміцца з юнымі талентамі прыдняпроўскага краю і, магчыма, нешта адабраць у друк для часопіса. Асабліва запаў у душу верш аднаго вясковага хлопца з Чавускага раёна, у якім ён параўноўвае Беларусь з морам, якое мяняецца чатыры разы на год: белае – зімой, сіняе – вясной, зялёнае – летам, жоўтае – восенню. Неўзабаве верш быў змешчаны ў часопісе.

А гадоў праз дзесяць Мікола Чарняўскі раптам напаткаў гэты верш у першым паэтычным зборніку Алеся Емяльянава "Ранак поўніцца жыццём". Міжволі падумалася: "Няўжо спісаў у таго чавускага хлопца?" Праўда, калі пачаткоўцы падсоўваюць плагіят – такое здаралася, а вось каб наадварот – нічога падобнага ў яго практыцы яшчэ не было.

Не паленаваўся, знайшоў у падшыўцы дзесяцігадовай даўніны неабходны нумар. І надта здзівіўся: пад вершам стаяў подпіс – Алесь Емяльянаў. З палёгкай уздыхнуў: аказваецца, Алесь Емяльянаў быў тым самым хлопцам, якога Мікалай Мікалаевіч цяпер хацеў абараніць ад "плагіятчыка".

Літаратурныя суддзі

Гумарыстычныя і сатырычныя творы Міколы Чарняўскага настолькі жыццёвыя, а героі такія пазнавальныя – быццам жывуць побач з кожным з нас, што іх ахвотна бяруць у свой рэпертуар самадзейныя артысты (на жаль, пасля сыходу з жыцця цудоўнай чытальніцы Ганны Рыжковай хіба што Зінаіда Феакцістава на прафесійным узроўні працягвае традыцыі слыннай артысткі, хоць само чытанне вершаў і не практыкуецца на ўсялякага кшталту канцэртах). Падарункам чытальнікам, безумоўна, стане выдадзены "Мастацкай літаратурай" напярэдадні юбілею пісьменніка зборнік яго выбранага гумару "У інтэрнэце ёсць усё". Апроч таго, Мікола Чарняўскі ў сваёй шматграннай творчасці не пакінуў па-за ўвагай і такія жанры, як эпіграма і пародыя.

Гэта ён неяк заўважыў, што ў беларускай літаратуры працуюць Сяргей Законнікаў, Міхась Губернатараў, Уладзімір Трыбуналаў і Уладзімір Правасуд. І вось гэтаму квартэту з яўна судовымі прозвішчамі паэт прысвячае жартоўна-парадыйны шарж "Спрэчка":

На Алімп узабраўся Законнікаў,
Губернатараў лез –
Ды дарма.
Правасуд пазірае спакойненька:
Трыбуналава штосьці няма.

На Алімпе адзін з іх – карону
Захапіў, на макушку ўсадзіў.
Ты, Законнікаў,
Па закону
Сваіх брацця́ў карай і судзі!
На адным не зайграюць
гармоніку,
Муза вынесла свой прысуд:
Губернатараў –
Не Законнікаў,
Трыбуналаў –
Не Правасуд.

Я тады яшчэ не заявіў пра сябе ў літаратуры, інакш – больш чым упэўнены – са сваім прозвішчам таксама патрапіў бы ў гэтую абойму. Тым больш што літаратурным суддзям якраз не хапала таго, каго яны маглі судзіць, – "крымінальніка" Зэкава.

Настаўнік

Мікола Чарняўскі – адзін з нямногіх пісьменнікаў, хто можа пахваліцца, што ўсё ягонае жыццё звязана з дзіцячай прэсай. Пачаўшы працоўны шлях у газеце "Піянер Беларусі", ён потым на 22 гады "засеў" у часопісе "Бярозка", а апошнія 18 гадоў правёў у рэдакцыі часопіса "Вясёлка". Апроч таго, амаль трыццаць гадоў быў аўтарам і вядучым штомесячнай літаратурнай перадачы "Першыя сцяжынкі" на Беларускім радыё, дваццаць пяць гадоў кіруе створанай на базе школ Мінскага раёна літаратурнай суполкай "Купалінка". Дзясяткі сучасных беларускіх паэтаў і празаікаў з поўным правам называюць Мікалая Мікалаевіча сваім настаўнікам. Сярод іх – Алесь Бадак, Уладзімір Мазго, Уладзімір Ягоўдзік, Ніна Гарагляд, Алесь Усеня, Алена Руцкая, Міхась Скобла, Леанід Пранчак, Анатоль Шушко, Сяргей Чыгрын, Галіна Булыка, Алесь Бельскі, Алена Масла, Уладзімір Цанунін, Аксана Данільчык і многія іншыя, у тым ліку і цяперашні міністр інфармацыі Алесь Карлюкевіч. Першыя творы іх былі надрукаваны менавіта ў "Бярозцы", прагучалі ў "Першых сцяжынках" на радыё.

Зрэшты, як мне распавядаў Мікола, у радыйную перадачу, якая была прысвечана творчасці школьнікаў, дасылалі свае творы і дарослыя. Некаторыя прызнаваліся, што пісалі ў дзіцячыя і юнацкія гады і цяпер, слухаючы вершы і апавяданні юных, з прыемнасцю згадваюць той час і зноў бяруцца за пяро. "Адзін з такіх дарослых аўтараў, Анатоль Масалоў, знайшоў мяне нават у Мінску, – распавядае Мікола Чарняўскі. – З двума слоікамі варэння ў знак падзякі заявіўся прама на кватэру. Пры сустрэчы сказаў, што наведвае літаб'яднанне пры барысаўскай раённай газеце, а калі пералічваў тых, хто туды ходзіць яшчэ, сярод іншых назваў і прозвішча Святланы Яблачкінай. І паказаў здымак, дзе была і маці дзяўчыны. У ёй я адразу ўгадаў сваю аднавяскоўку Тамару Апанасаўну, якая паехала некалі ў Сібір, а цяпер, паводле слоў майго госця, жыве ў Оршы. Ледзь не праз паўстагоддзе мы сустрэліся ў Жодзіне на прэзентацыі кнігі Святланы. Гэта было так кранальна!"

Я ведаю, як па-асабліваму радуецца Мікола Чарняўскі, калі ў яго рукі трапляюць творы землякоў. Гэта, пэўна, адчулі ўраджэнцы Буда-Кашалёўшчыны Уладзімір Дзюба, Таццяна Гарэлікава, Уладзімір Бабкоў; адчуў, безумоўна, і я. Цяпер, калі мы разам – настаўнік і вучань – праводзім сустрэчы ў нашых родных мясцінах, то адна з іх заўсёды адбываецца на яго радзіме – у Буда-Люшаўскай сярэдняй школе. Падчас аднаго такога наведвання – было гэта, пэўна, гады два з паловай таму – настаўнікі падвялі да славутага земляка і прадставілі яму прыгажуню-васьмікласніцу Катрын Ніцыеўскую: маўляў, дзяўчынка таксама піша вершы. Мікалай Мікалаевіч паслухаў юную паэтэсу, папрасіў даслаць творы. Так завязалася перапіска. А неўзабаве творы школьніцы-зямлячкі з яго дапамогай былі надрукаваны ў "Бярозцы" і "Качелях". Паводле вынікаў літаратурнага конкурсу, праводзімага рэдакцыяй апошняга часопіса, Катрын стала нават пераможцай.

Мікола быў усцешаны, бадай, не меней, чым тады, калі некалі ў рэдакцыі "Чырвонай змены" яму далі на разгляд дзіцячыя вершы Уладзіміра Бабкова – такога ж школьніка з роднай вёскі. Пазней творы таго змяшчаліся ў калектыўным зборніку "Калі ветрык спачывае", выдаў ён і самастойную кнігу "Што такое БМП?" – дзецям пра армію. На жаль, складаныя жыццёвыя абставіны, у якія патрапіў Уладзімір, не дазволілі разгарнуцца ягонаму таленту напоўніцу. А Мікола і цяпер падтрымлівае з земляком цесную сувязь і, наколькі я ведаю, дапамагае яму і маральна, і матэрыяльна…

У кнізе аўтабіяграфій пісьменнікаў Беларусі "З росных сцяжын" мне патрапіла на вочы эсэ паэта і празаіка, вядомага краязнаўца са Слоніма Сяргея Чыгрына. Прыгадваючы даўняе вучнёўства, ён прызнаецца: *"У старэйшых класах пачаў пісаць замалёўкі і дасылаць іх у "Бярозку"... Пазней пачаў пісаць вершы, якія рэдагаваў і шмат мне дапамагаў у пісьмах Мікола Чарняўскі. Гэта быў мой першы літаратурны выкладчык, якому я шчыра ўдзячны. Нізкі яму паклон. Я, вясковы хлопчык, кожны тыдзень дасылаў яму ў Мінск свае вершы, смяшынкі, замалёўкі, а Мікалай Мікалаевіч іх чытаў і на кожнае пісьмо прысылаў адказ. А лепшыя творы друкаваў. Усе яго пісьмы я захоўваю да сённяшніх дзён. Чытаю іх і дзіву даюся: якое ў чалавека было цярпенне, каб адказваць на кожнае маё наіўнае і часам смешнае пісьмо! Вось гэта была школа! Ці так цяпер з творчай моладдзю працуюць літаратурныя выданні?"*

Мне думаецца, што пад гэтым прызнаннем сёння мог бы падпісацца не адзін дзясятак сучасных беларускіх пісьменнікаў. Падпісваюся пад ім і я.

Анатоль ЗЭКАЎ.

ДЛЯ ВЯСЁЛАЙ КАМПАНІІ

Ой, ты, хмелю!

Словы і музыка народныя.

Ой, ты, хмелю, хмелю,
Хмелю зеляненькі!
Дзе ж ты, хмелю, зіму зімаваў,
Што й не развіваўся? } 2 разы

– Зімаваў я зіму,
Зімаваў другую,
Зімаваў я ў садзе на каліне
Дый не развіваўся. } 2 разы

Ой, ты, сыну, сыну,
Ты мая дзяціна,
Дзе ж ты, сыну, ночку начаваў,
Што й не разуваўся? } 2 разы

– Начаваў я ночку,
Начаваў другую,
Начаваў я ды ў сваёй дзяўчыны
Толькі ашукаўся… } 2 разы

Ой, ты, хмелю, хмелю,
Хмелю зеляненькі!
Дзе ж ты, хмелю, зіму зімаваў,
Што й не развіваўся? } 2 разы

100 ГОД ТАМУ...

ПАЧАТАК 1918-ГА: падзеі пасля разгону з'езда

У папярэдніх публікацыях, што адбываліся ў сувязі з драматычным становішчам у Беларусі, мы трымаліся дат паводле юліянскага календара, прынятага ў Расійскай імперыі. Падзеі канца 1917 года, асабліва пасля гвалтоўнага разгону ўзброенымі бальшавікамі Усебеларускага з'езда, упершыню вывелі праблему выжывання беларускага народа на міжнародны ўзровень, і таму надалей мы будзем трымацца прынятага на той час ва ўсёй Еўропе грыгарыянскага календара.

Разгон Усебеларускага з'езда кіраўніцтва Выканкама Заходняй вобласці і фронту (Аблвыкамзаха) у асобе Аляксандра Мяснікова (Мяснікяна) вырашыла адзначыць адмысловым вайсковым парадам, які адбыўся ў Мінску 2 студзеня 1918 года. Аднак бальшавіцкі трыумф быў далёка не поўны. Як зазначае не раз ужо намі згаданая даследчыца Дарота Міхалюк, "адусюль у бальшавіцкія цэнтральныя органы беларускія арганізацыі высылалі пратэсты; арганізоўваліся сходы ў падтрымку ўдзельнікаў Усебеларускага з'езда, выказвалася абурэнне". Бальшавіцкая ўлада ў Петраградзе была вымушана зрабіць тактычны крок назад: наркам па справах нацыянальнасцяў Іосіф Сталін паразмаўляў па тэлефоне з Мясніковым, загадаў выпусціць арыштаваных кіраўнікоў Усебеларускага з'езда і прынёс свае прабачэнні кіраўніку Беларускага Абласнога Камітэта Яўсею Канчару. Паводле сведчання актывіста з'езда, прадстаўніка Цэнтральнай Беларускай Вайсковай рады (ЦБВР) Канстанціна Езавітава, тагачасны Вярхоўны галоўнакамандуючы расійскіх войскаў Мікалай Крыленка атрымаў распараджэнне правесці перамовы з ЦБВР. Бальшавікі імкнуліся супакоіць беларускія арганізацыі, сцвярджаючы, што не адмаўляюць абвешчанага імі самімі права народаў на самавызначэнне.

Як ужо адзначалася раней, пачынаючы з 9 (22) снежня 1917 г. у беларускім Брэсце (тады – Брэст-Літоўску) адбываліся перамовы наконт далейшага лёсу нашых земляў, у той час фактычна падзеленых вайной на расійскую і германскую зоны акупацыі. Перамовы гэтыя вялі прадстаўнікі бальшавіцкага ўрада з Петраграда і ўпаўнаважаныя кайзераўскім урадам вайсковыя чыны нямецкай арміі. Пасля стварэння Выканаўчага камітэта Усебеларускага з'езда гэты камітэт вырашыў неадкладна выслаць у Брэст сваіх упаўнаважаных прадстаўнікоў – Аляксандра Цвікевіча, Сымона Рак-Міхайлоўскага і Янку Сераду. Першыя двое, нягледзячы на рэжым лініі фронту, здолелі даехаць туды, але іх у залу савецка-кайзераўскіх перамоў не дапусцілі. Беларускія дэлегаты спрабавалі трапіць туды ў складзе дэлегацыі Украінскай Народнай Рэспублікі, аднак і гэта ім не ўдалося зрабіць. Прычына простая: украінцы да таго моманту паспелі ўжо стварыць урад (Цэнтральную Раду) аўтаномнай рэспублікі і 10 студзеня 1918 года далучыцца да брэсцкіх перамоў, а ў Беларусі дзяржава ні ў якой форме яшчэ не была нават абвешчана.

Немалаважным чыннікам малой увагі да беларускага пытання было і тое, што працягвалася Першая сусветная вайна, а ў такіх умовах перавагу мелі структуры, якія абапіраліся на рэальную вайсковую сілу. У Выканаўчым камітэце Усебеларускага з'езда гэта добра разумелі, і было прынята рашэнне актывізаваць працу па стварэнні ўласнага беларускага войска.

15 студзеня 1917 г. у Мінску сабраўся першы сход беларускіх вайскоўцаў Заходняга фронту, на якім было прынята рашэнне аб стварэнні Беларускай Чырвонай гвардыі. Патрыятычна настроеныя афіцэры-беларусы Румынскага фронту (а менавіта ў складзе гэтага фронту на той момант знаходзілася большасць вайскоўцаў, мабілізаваных з тэрыторыі Беларусі) дамагліся ад камандавання выдання загаду "аб стварэнні Беларускай вайсковай камісіі па арганізацыі беларускіх вайсковых частак на Румынскім фронце". Гэты загад за нумарам 1332, быў выдадзены 22 студзеня 1918 года. У ім быў вызначаны склад вайсковай камісіі, якую ўзначаліў герой Першай сусветнай вайны генерал-маёр Іосіф Пажарскі і ў якую ўвайшлі: падпалкоўнік Чуніхін, штабс-капітан Манцэвіч, штабс-ротмістр Пажарскі, паручнікі Ленчыёні і Гаранскі. Прадугледжвалася і прадстаўніцтва Беларускай рады фронту ў асобе абранага ёй старшыні. На падставе вышэйзгаданага загаду па Румынскім фронце быў падпісаны і загад №1362, згодна з якім 6-ы Таўрагенскі пагранічны конны полк павінен быў "беларусізавацца" пад назвай "Першы Гусарскі Беларускі нацыянальны полк", а месцам яго дыслакацыі часова прызначаліся вёскі Балгарыйкі і Табакі.

У той жа дзень, 22 студзеня 1918 года, у Кіеве Украінская Цэнтральная Рада прыняла Чацвёрты Універсал, згодна з якім Украінская Народная Рэспубліка абвяшчалася незалежнай і самастойнай дзяржавай. 27 студзеня рашэннем сходу Беларускай Вайсковай арганізацыі на тэрыторыі Украіны было прынята рашэнне па стварэнні арганізацыі ў падтрымку ЦБВР, якую ўзначалілі Іван Радштэйн і Уладзімір Савасцьянік.

Усе гэтыя дзеянні так або іначай каардынаваліся Цэнтральнай Беларускай Вайсковай радай, што выклікала найперш незадавальненне з боку бальшавікоў. 31 студзеня апошнія абвясцілі аб роспуску гэтай Рады, арыштаваўшы намесніка старшыні – вышэйзгаданага Канстанціна Езавітава – і сакратара Васіля Захарку.

Лявон БАРШЧЭЎСКІ, кандыдат філалагічных навук.

Народная Воля http://www.nv-online.info
16 СТУДЗЕНЯ 2018 г.

РЭГІЁН

Тры з паловай гады за відэаролікі ў інтэрнэце

Гродзенка, якая займаецца выхаваннем непаўнагадовага дзіцяці, размяшчала на старонцы ў сацыяльнай сетцы відэаролікі з прапагандай ідэй фашызму і са сцэнамі гвалту над прадстаўнікамі каўказскай нацыянальнасці. У выніку супраць яе была ўзбуджана крымінальная справа за наўмысныя дзеянні, накіраваныя на ўзбуджэнне расавай і нацыянальнай варажнечы. Суд асудзіў жанчыну да трох з паловай гадоў абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу. Жанчына раскаялася ў сваіх дзеяннях.

Роўна год таму за размяшчэнне парнаграфічнай карцінкі ў сацыяльнай сетцы іншая жыхарка Гродна атрымала два гады пазбаўлення волі і штраф у памеры 30 базавых велічынь.

Да 15 гадоў за хабар

Начальнік газанапаўняльнай станцыі аднаго з прадпрыемстваў Гродна ў перыяд са жніўня 2015-га па снежань 2016 года рэгулярна атрымліваў па 2 тысячы долараў ЗША за тое, што захоўваў штомесячныя паказальнікі тэхнічных страт газу на карысць зацікаўленых асоб, а яго падначаленыя выконвалі неўласцівыя ім функцыі: кладаўшчык і майстар займаліся афармленнем міжнародных аўтатранспартных накладных. Усяго абвінавачаны атрымаў хабару на 12 тысяч долараў. Яму пагражае пазбаўленне волі на тэрмін ад 5 да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Васіль ГЕРАСІМЧЫК.

НАДВОР'Е

У сераду – снег, завеі, а на Вадохрышча да двух градусаў цяпла

У **аўторак 16 студзеня** днём па захадзе краіны чакаецца моцны парывісты вецер, і сіноптыкамі абвешчаны аранжавы ўзровень небяспекі.

Тэмпература мінімальная ноччу да -8…-14°C, максімальная днём ад -2°C па паўднёвым захадзе да -10°C па паўночным усходзе краіны.

У **Мінску** раніцай – да -9°C, днём – -4…-6°C, пад вечар тэмпература апусціцца да -8°C.

У **сераду 17 студзеня** на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуюцца снег, завіруха.

Уначы – -6…-11°C, па паўднёвым захадзе краіны мароз аслабне да -3…-5°C, максімальная тэмпература ў другой палове дня чакаецца -4…+1°C.

У Мінску днём – -1…-3°C.

18 студзеня ў асобных раёнах Беларусі пойдзе снег. Тэмпература паветра ноччу панізіцца да -2…-7°C, максімальная тэмпература днём складзе -4…+1°C.

У **пятніцу** ў многіх раёнах будзе выпадаць снег, днём месцамі – мокры снег. Тэмпература паветра мінімальная ноччу -1…-7°C, максімальная днём -3…+2°C.

ПЕРСОНА

Шедько меняет кожу – едет работать в лондонский театр «Хамелеон»

Известный музыкант и актер Алексей Шедько, служивший в Минске в Русском драматическом театре имени Горького, но уехавший восемь лет назад за славой в Москву, снова появился на наших подмостках.

И снова, к счастью, в прежнем своем образе: без бороды, но с серьгой в ухе. Фанаты были в восторге!

Он выступил в Минске с концертом, на котором представил новый альбом «Молния». И собрал практически полный зал.

Удивительно, как крепка память его поклонников. В Минске Алексей лишь изредка появляется с гитарой на сцене, постоянным местом актерской прописки последние годы был МХАТ имени Горького (под руководством Татьяны Дорониной) в Москве, но стоит только его фамилии появиться на минских афишах, как и журналисты, и публика тут как тут.

Сейчас интерес к его персоне тем более подогрет: разнеслась весть, что белорусский актер вообще уехал работать в Лондон. Артисту русской драматической школы поменять языковую среду? Резкий поворот, не правда ли? Что стало настоящей причиной переезда?

– Алексей, понятно, когда артист уезжает из Минска в Москву: языкового барьера нет, а творческое поле намного богаче. Но из Москвы в Лондон?!. Почему так резко меняете место жительства?

– Потому что интересно и потому что надо в жизни что-то менять. Я понимал еще сезон назад, что меня из МХАТа уйдут. Надо было самому это сделать раньше, но, наверное, не хватило смелости.

– Поправьте меня, если я ошибаюсь: МХАТ Татьяны Дорониной так и не стал любимым театром у москвичей, верно?

– А какой сейчас в Москве любимый театр? У каждого есть свои зрители. В МХАТ имени Горького ходит определенная публика. Это классический, немного архаичный театр, но многим нравится, когда на сцене стоят подробные декорации, когда нарисован задник. Когда у артистов парики и бороды, есть имитация натуральных костюмов. Когда на сцене стоит старинная мебель. Это политика театра, ее надо принимать или не принимать. Работаешь – не жалуйся, такие условия. Или не работай.

– Татьяна Васильевна Доронина по-прежнему деспот, беспрекословный творческий рулевой?

– Я не могу это комментировать, но в этом театре, несмотря на худсовет, все решает один человек – Татьяна Васильевна Доронина. Не буду говорить, что там все прекрасно, что атмосфера в театре здоровая: слишком много забот, не связанных с творчеством. Театр – академический, естественно, дотационный. Зарплаты высокие. И все прекрасно понимают, что если что-то произойдет и театр перестанет существовать, такие выгодные условия они больше не найдут нигде. И в то же время все понимают, что перемены неизбежны – время наступило. В любом случае я очень благодарен театру, я провел там восемь сезонов. Это много, надо было уходить самому и раньше: появилось ощущение тесноты…

– Но как вы решились на отъезд в Великобританию?

– Если бы театральная компания, с которой я познакомился, находилась в Тамбове или в Чебоксарах, я поехал бы туда. Просто так сложились обстоятельства. Это не потому, что в Лондоне жить комфортнее.

– Семья переезжает с вами?

– Нет, дети остаются на родине. Младшая дочка только что поступила в МГУ на геофак, на бюджетную форму обучения. Она молодец, горжусь ею, и мы с женой даже не рассматривали вариант полного переезда.

– А чем будет ваша супруга заниматься в Лондоне?

– Не уверен, что она одобрит упоминание о ней и ее делах. Я уважаю ее личное пространство.

– Мне показалось или это действительно так: в интервью вы всегда хотите дистанцироваться от жены? Я знаю, что она – банкир, вроде бы конкуренции нет, но…

– Но я же не банкир! Меня интересуют творческие процессы прежде всего.

– А как вы с ней познакомились? На ваших концертах?

– Когда-то давно – да. Мы вместе уже 18 лет… Сейчас она на мои концерты не ходит.

– Вы уже все спели ей дома?

– Пожалуй. Поэтому обсуждать какие-то события в семейной жизни… Было все: и подъемы, и падения. Сейчас нет смысла говорить, кто, куда, за кем едет. В данный момент жена работает в Москве. Я приехал в Минск на концерт. Потом буду в Москве ждать вместе с ней визу – много технических проблем.

– И что за пристань ждет вас в Лондоне?

– Театральный проект «Хамелеон». Вообще, Лондон для меня большая отдушина: если вы хотите посмотреть серьезные современные драматические постановки, то, конечно, надо ехать туда. Не только Лондон, вообще Великобритания – театральная страна. Все, что в мире самое лучшее, мимо Лондона не проходит.

– А языковой барьер? Неужели на сцену могут пригласить актера, который говорит с акцентом?

– Представьте себе, могут. Я в Лондоне был на многих спектаклях и скажу, что, например, в «Много шума из ничего» Шекспира главная героиня – испанка. А в «Ромео и Джульетте» роль сэра Лоренцо играет араб. Сейчас акцент – это не так важно. Недавно смотрел пьесу, где актеры говорили со страшным шотландским акцентом.

– То есть вы собираетесь играть в английском театре и говорить по-английски?!

– Пока на русском, в пьесе «Одесские рассказы» по Бабелю. Зачем переводить Бабеля на английский, если в Лондоне достаточно публики, которая понимает автора в оригинале? Больше 300 тысяч, по некоторым данным. Поэтому там работает несколько русскоязычных театральных проектов, в том числе труппа «Хамелеон», которая меня пригласила.

– Итак, с МХАТом покончено, страница перевернута…

– С некоторых пор во МХАТе я начал раздражаться. Стал чаще отпрашиваться, заниматься чем-то на стороне. А там надо демонстрировать преданность. И при всем моем теплом отношении к товарищам мне там, извините, стало неинтересно работать. Не думаю, что, если бы мне даже продлили контракт, я не уехал бы в Лондон. Думаю, уехал бы. Это состоялось бы в любом случае. Вообще, в здоровом месте актеров обычно отпускают «на сторону», мало того, желают удачи, дают возможность засветиться, стать более известными, чтобы потом использовать эту известность в театре. В данном случае все наоборот. Труппа, кроме самых известных народных артистов, закрытая. Кому-то позволяют больше, кому-то меньше, кому-то не позволяют ничего. И сейчас я ощущаю то, чего уже долгое время был лишен в Москве, – настоящую физическую усталость от творчества. А это самое прекрасное чувство!

– Думаете, актерством хорошо зарабатывать в Лондоне? Вопрос о куске хлеба у вас что, не стоит?

– Никто не собирается работать бесплатно. И вообще, можно хорошо зарабатывать везде, надо только прикладывать для этого силы.

– С переездом вы теряете большой круг общения, к которому привыкли. В Лондоне ведь быстро не ассимилируетесь, да и британцы – закрытые островитяне.

– Почему ж? Вся дирекция и постановщики в театре – англичане, весь обслуживающий персонал (они там по-другому называются) тоже. Так что сама жизнь заставит общаться с англичанами. Да и театральная атмосфера там не такая, как в Москве: никто ни к кому не ревнует, не подсиживает, не съедает. Потому что там нет репертуарного театра. Есть площадка. Она сегодня предоставляется одной труппе, завтра – другой. Единственное, что есть у здания, – владельцы, совет директоров или арт-директор. И они вместе решают, кого пустить, кого не пустить.

– Расскажите о своем новом альбоме «Молния», как он создавался?

– Последний альбом – эксперимент. Подвернулась студия, и я стал записывать песни один, за исключением только некоторых сольных партий, которые Владимир Ткаченко и Игорь Левчук играют, естественно, гораздо лучше. Сначала думали записать одну песню. Потом пришла вторая и третья. Скажу, что московских театральных коллег это раздражало, они чувствовали, что у меня есть какая-то отдельная жизнь на стороне. Ну, а когда я увидел перспективу выйти на сцену в Лондоне, меня вообще затрясло. Я приходил в театр и думал: «Господи, только бы меня не заняли в новой постановке!»

– А мысли-то материальны… Вот вас и не заняли.

– Конечно, уход из МХАТа – безусловный компромисс. Но надо было решаться. И теперь жалею: это надо было сделать раньше. Восемь сезонов отработал… А можно было и пять. Но если есть впечатление, что я в полной уверенности пребываю, то это далеко не так. Наоборот, я сейчас немного растерян, пока нет стопроцентной гарантии, что случится то, что задумал.

– То есть у вас пока нет приглашения на следующую театральную работу?

– Есть, но они устные. Вот когда будет контракт с печатью, тогда скажу: «Слава Богу!» После спектакля по Бабелю, мне показалось, я убедил труппу, что им нужен, по крайней мере мне об этом прямо было сказано.

– Вы пели в английском спектакле?

– Нет, но арт-директор уже понял, что я могу. В западной театральной жизни есть одно ценное качество: продюсер выжмет из тебя все, что ты умеешь.

– Выжмет? Это же плохо…

– Это хорошо, потому что любому артисту нравится работать во всю силу своих возможностей. Да и финансово это выгодно.

Елена МОЛОЧКО.

ДАВЕДАЧНАЕ БЮРО

На пытанні чытачоў адказвае старшыня Пухавіцкай раённай арганізацыі ГА "Беларускае таварыства абароны правоў спажыўцоў" Васіль ВАЛАСЮК.

Не перашкаджаць суседзям

У якія дні тыдня і ў які час можна рабіць у сваёй кватэры рамонтныя работы з павышаным узроўнем шуму?

Уладзімір ГАЙКО, г.Барысаў.

– У рабочыя дні такія работы дазваляецца праводзіць з 9.00 да 18.00. А ў выхадныя рамонт і наогул забаронены.

Святы – не ў залік

Як вядома, спажывец мае права вярнуць тавар у магазін на працягу 14 дзён. Скажыце, а ці дзейнічае такое правіла, калі на гэты прамежак часу прыпадаюць некалькі святочных дзён (напрыклад, навагоднія святы)?

Валянціна ГОЛУБ, г.Столін.

– Тавар можна вярнуць на працягу 14 працоўных дзён.

Знайсці юрыста

Падкажыце, куды можна звярнуцца, каб задаць пытанне па абароне працоўных правоў альбо па працаўладкаванні.

Віктар ТРОШЧЫН, Мінск.

– Можаце звярнуцца на "гарачыя лініі" Міністэрства працы і сацыяльнай абароны альбо Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароны Мінгарвыканкама.

Замяніць паштовую скрыню

У якую арганізацыю можна звярнуцца, каб замяніць паштовую скрыню ў пад'ездзе. Гэта трэба рабіць за свой кошт?

Галіна БУРАЧЭЎСКАЯ, г.Маладзечна.

– У шматпавярховых дамах за гэтае пытанне адказваюць камунальшчыкі.

Аптэка закрываецца раней

Заўважыла, што адна камерцыйная аптэка, у якую мне нярэдка даводзіцца звяртацца, не ў першы раз спыняе працу на 2–3 хвіліны раней устаноўленага часу. Ці правільна гэта?

Ганна ПІЛЬГУЙ, г.Рэчыца.

– Калі аптэка працуе, напрыклад, да 21.00, то да гэтага часу яе супрацоўнікі і павінны разлічваць пакупнікоў. А закрыццё раней часу – гэта ўжо свавольства асобных работнікаў. Зрабіце запіс у кнігу заўваг і прапаноў, яна ёсць у кожнай аптэцы.

Усталяваць спадарожнікавую антэну

Скажыце, ці патрэбна зараз узгадненне з якімі-небудзь органамі пры ўстаноўцы спадарожнікавай антэны?

Антон ФАМІН, г.Клічаў.

– Такое ўзгадненне патрэбна толькі ў гарадах. Звярніцеся за падрабязнасцямі ў выканаўчыя органы.

Фірма завысіла кошт

Пры заключэнні дамовы на выраб мэблі быў завышаны агульны кошт тавару. Папрасіў даць спецыфікацыю на гэту суму, з цяжкасцю атрымаў паперу без подпісу. Ацэнка ў іншай кампаніі паказала, што з мяне ўзялі лішнія грошы. Ці можна іх вярнуць?

Павел СТАНКЕВІЧ, г.Чэрвень.

– Так. Заявіце прэтэнзію і папрасіце ў добраахвотным парадку вярнуць вам розніцу. Калі фірма адмовіцца, то звяртайцеся ў суд.

Перадумала заказваць кухню

Заказала кухню ў адной кампаніі, але потым паглядзела водгукі на форумах у інтэрнэце і вырашыла адмовіцца. На наступны дзень напісала адмову і запатрабавала вярнуць грошы (перадаплата склала 100 працэнтаў). Ці павінны вярнуць мне суму ў поўным аб'ёме?

Ганна ПЛІСКО, г.Лагойск.

– Павінны.

Замяніць халадзільнік

Зламаўся халадзільнік, паводле заключэння экспертаў гэта заводскі недахоп. Адрамантаваць немагчыма. Прапанавалі звярнуцца ў магазін з актам экспертызы і патрабаваць замены. На гэта ў магазіне прапанавалі купіць новы халадзільнік з даплатай, бо, маўляў, цэны падняліся, а такога тавару ў іх няма. Як быць у гэтай сітуацыі?

Алена ПАНЧАНКА, г.Мазыр.

– Пры скасаванні дамовы куплі-продажу спажывец мае права замяніць тавар на раўназначны без даплат.

Згубіў гарантыйны талон

Ці магчыма праўдзенне гарантыйнага рамонту тэлефона без прадастаўлення гарантыйнага талона (талон згублены). У наяўнасці ёсць толькі чэк аб аплаце пакупкі?

Васіль КУДЗЕЛКА, Мінск.

– Магчыма.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Максім Мірны стаў «тысячнікам»

Незвычайны юбілей адзначыў днямі беларускі тэнісіст.

Падчас турніру ў новазеландскім Оклендзе **Максім Мірны** ў пары з аўстрыйцам **Філіпам Освальдам** выйшаў у фінал турніру і такім чынам устанавіў своеасаблівы рэкорд – беларус атрымаў сваю 1000-ю перамогу (у адзіночным і парным разрадзе) у спартыўнай кар'еры.

"Фізічныя сілы і жаданне гуляць яшчэ застаюцца ў сына, – распавёў "Народнай Волі" бацька тэнісіста **Мікалай МІРНЫ**. *– Безумоўна, з гадамі перамагаць становіцца ўсё складаней, але ж павесіць ракетку на цвік можна ў любы момант. Пра гэта пакуль не думалі…"*

6 ліпеня гэтага года Максіму Мірнаму споўніцца 41 год…

Сяргей НІКАНОРАЎ.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Буцы – на цвік

Капітан БАТЭ Віталь Радзівонаў абвясціў пра завяршэнне кар'еры.

«Прыйшоў час абвясціць, што мінулы год стаў для мяне апошнім у якасці футбаліста БАТЭ. Хачу сказаць дзякуй усім, хто знаходзіўся побач са мной цягам усяго гэтага шляху, дапамагаў мне, а часам нават ствараў нейкія перашкоды, што толькі дадавала мне матывацыі», – паведаміў футбаліст.

Дарэчы, у мінулым годзе Віталь Радзівонаў адправіў сваю дачку ў беларускамоўную гімназію.

"Хачу, каб дачка ў гэтым узросце ўвабрала ў сябе як мага больш, – патлумачыў ён свой выбар. – *Рускамоўнае асяроддзе ў яе паўсюль, а беларускую мову яна чуе толькі пры камунікацыі са мной і ў школе. Гэта дадатковы адукацыйны момант, які лішнім не будзе".*

Віктар ШПАК.

СІТУАЦЫЯ

Ці вернецца Надзея Астапчук у вялікі спорт?

Нагадаем, што на Алімпіядзе-2012 у Лондане **Надзея Астапчук** заваявала залаты медаль, а ўжо праз некалькі дзён стала вядома, што Міжнародны алімпійскі камітэт дыскваліфікаваў спартсменку за станоўчую допінг-пробу – у арганізме лёгкаатлеткі знайшлі забаронены прэпарат метэналон. Зыходзячы з афіцыйнай версіі, допінг падсыпаў у каву Астапчук яе трэнер Аляксандр Яфімаў, хаця для многіх было зразумела, што такім чынам настаўнік вырашыў перавесці ўдар на сябе, каб пакаранне для его вучаніцы было больш мяккім.

У жніўні 2016 года дыскваліфікацыя Надзеі Астапчук закончылася, але на той час да першай непрыемнай навіны ўжо дадалася і другая. Стала вядома, што пры пераправерцы новымі метадамі проб Алімпіяды ў Пекіне ў Астапчук таксама знайшлі забаронены прэпарат, яна пазбаўлена яшчэ і бронзавага медаля Гульняў-2008.

“Надзея пачала ўжо трэніравацца, – паведаміў “Народнай Волі” **Аляксандр ЯФІМАЎ**. – *Праўда, аб удзеле ў спаборніцтвах размова пакуль не ідзе. Трэба вырашыць яшчэ некаторыя пытанні”.*

Як стала вядома, каб спартсменцы дазволілі ўдзел у спаборніцтвах, яна павінна вярнуць грошы міжнародным спартыўным арганізацыям, якія ў свой час зарабіла на спаборніцтвах. Беларускім заканадаўствам такая норма не прадугледжана, а вось Міжнародная федэрацыя лёгкай атлетыкі, відаць, мае намер спагнаць прэміяльныя з Надзеі Астапчук, калі тая ўсё-такі вырашыць вярнуцца ў вялікі спорт.

– Жаданне зноў выступаць, безумоўна, ёсць, але не ўсё ў гэтай сітуацыі залежыць ад мяне, – кажа Надзея. – Шчыра кажучы, трэніроўкі я ніколі не спыняла, але апошнія некалькі месяцаў пачала займацца паўнацэнна і ва ўзмоцненым рэжыме.

– Міжнародная федэрацыя лёгкай атлетыкі пакуль не дала афіцыйнага дазволу на ўдзел у спаборніцтвах?

– Ёсць некаторыя юрыдычныя моманты, якія не да канца зразумелы. У тым ліку і з вяртаннем прэміяльных. Не магу пакуль агучыць ні канкрэтныя лічбы, ні патрабаванні федэрацыі па той простай прычыне, што няма ніякай інфармацыі на руках. Сама жадаю ўбачыць спіс патрабаванняў, якія я павінна выканаць, каб ізноў выступаць.

– Калі ўсё вырашыцца станоўча, якімі вынікамі парадуеце? Ці ёсць шанцы на вяртанне ў эліту сусветнага спорту?

– Мае вынікі няхай пакуль застаюцца маленькім сакрэтам, але, скажам так, яны прыстойныя. І, можа быць, ужо ў гэтым годзе ўбачыце мяне на спаборніцтвах.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ВІНШУЕМ!

Прыгажосць да Афрыкі давядзе

На конкурсе прыгажосці “Місіс свету – 2017”, які праходзіў нядаўна ў Ёханесбургу (Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка), беларуска Дар’я Рэут заняла трэцяе месца. І хоць карона толькі адна, званне віцэ-місіс таксама не даецца без барацьбы, тым больш што ў конкурсе бралі ўдзел 35 прыгажунь (у асноўным з Амерыкі, Азіі і СНД).

Мінчанка Дар’я Рэут, філолаг паводле базавай адукацыі, была рэдактарам глянцавага часопіса, зараз займаецца продажам вінтажнага адзення: бізнес для душы, як характарызуе яго сама Дар’я, а яшчэ рэверанс у бок тэатра, якім яна захаплялася ў студэнцтве. Разам з мужам – бізнесменам Юрыем Рэутам – яна выхоўвае маленькага сына Марка. Адным словам, паспяховая маладая жанчына з добрым дастаткам. Таму я спытала без хітрыкаў:

– Чаго вам у Мінску не хапала, што вы паехалі на край зямлі на конкурс прыгажосці?

– Напэўна, сонца. У снежні ў Ёханесбургу – лета.

– Як вы трапілі на сусветны конкурс? Я нешта не чула, каб у Беларусі праходзіў адборачны тур.

– А яго ў Беларусі і няма, на жаль. Але ёсць рэгіянальны дырэктар, які сам выбірае, на яго погляд, лепшы з прапанаваных варыянтаў.

– Каб удзельнічаць у конкурсе прыгажосці, трэба выдаткаваць, напэўна, даволі значную суму?

– Ёсць узнос, для такога конкурсу ён нармальны – прыкладна каля 1000 долараў. Да таго ж пералёт за свой кошт. Вядома, калі б у нас існаваў унутраны адборачны конкурс, на якім я перамагла б, далейшыя выдаткі аплацілі б спонсары.

– Але ўсё-такі: дзеля чаго? Вы – мама, жонка, дзелавая жанчына. Чаго вам не хапала, што вы паехалі дэфіліраваць на подыуме?

– Хацелася новых ведаў і вопыту, новых адчуванняў. Паспрабаваць сябе – сваю браню, у рэшце рэт! – у новай абстаноўцы. Зноў-такі новыя знаёмствы.

– Знаёмствы сыдуць у пясок, і вельмі хутка, я вас запэўніваю...

– Але хаця б у бліжэйшыя тры гады іх можна выкарыстоўваць. І наогул, быць удзельніцай конкурсу “Місіс свету” – гэта рэспектабельна. А калі яшчэ ты заняла прызавое – трэцяе! – месца...

– Ці добра быў арганізаваны конкурс? Кармілі добра?

– Вельмі добра.

– Што купілі ў ПАР, якія прывезлі падарункі з Афрыкі?

– Нам толькі аднойчы за восем дзён на кірмашы ў вёсцы далі паўгадзіны на набыццё сувеніраў. Што можна было купіць? Рэшткі сушанага мяса! Афрыканцы яго любяць і ядуць на сняданак, абед і вячэру. Рыбу практычна не ядуць. А мяса – любога вэнджання і засмажанасці.

– Раскажыце, якія ў вас былі ўборы.

– Вячэрняя сукенка, расшытая камянямі і стразамі. І касцюм у нацыянальным стылі, яго рабілі разам з беларускім дызайнерам Ганнай Забелінай. Яна працуе ў вельмі складанай тэхніцы з воўнай і лямцом.

– Напэўна, у ПАР цяжка было ў ім выступаць?

– Цяжка. Горача. Але паліто такое прыгожае, валошкавага колеру з узорам: рабіна, бусел, вожыкі, кветкі...

– Яно засталося вам на памяць?

– Не, вярнула – аўтарская праца! Можа быць, мастачка яго прадасць як своеасаблівы артэфакт. Быў яшчэ капялюшык ад Марыны Скрабоўской і брошка ад Мілы Ігнацік. Увогуле, з дызайнера па нітцы…

– …канкурсантцы адзенне. А ў якіх нацыянальных сукенках былі, напрыклад, француажанкі або італьянкі? Іх дызайнеры – заканадаўцы моды ў свеце.

– Ні француажанак, ні італьянак у Ёханесбургу не было. Было шмат амерыканак і азіятак.

– З чаго складаўся сам конкурс?

– Першы этап – інтэрв’ю. Мы індывідуальна размаўлялі з кожным членам журы прыкладна па пяць хвілін. Расказвалі пра сябе па-англійску. Як казалі самі арганізатары, 50 працэнтаў поспеху – гэта менавіта інтэрв’ю, і толькі потым – нацыянальны касцюм і выхад у вячэрняй сукенцы.

– Пра што гаварылі? Распавядалі пра нашу краіну?

– У тым ліку. Ніхто з членаў журы, акрамя аднаго расіяніна, абсалютна нічога не ведаў пра Беларусь. А калі я ішла па гатэлі са стужкай “Беларусь”, афрыканцы нават спыняліся і пыталіся: “Дзе гэта?” Я паказвала карту – яна ў мяне была забіта ў “Гугле” – і тлумачыла, што побач з Польшчай.

– А Польшчу ведаюць?

– Так, ведаюць. І Украіну ведаюць. А пра Беларусь – ніхто абсалютна.

– Акрамя інтэрв’ю, з чаго яшчэ складаўся конкурс? Вядома ж, вам давялося агаляцца да купальніка?

– Выхад у купальніках быў, але не ацэньваўся, мы ж – дамы.

– Жонкі!

– Мы наогул былі не вельмі задаволены пунктам “выхад у купальніках”. У конкурсе “Місіс свету” ўдзельнічалі жанчыны абсалютна рознай камплекцыі пасля родаў. Але купальнікі былі закрытыя, прыстойныя, плюс парэа *(лёгкая шаль, якая павязваецца на сцёгнах накшталт спадніцы. –* ***Рэд.****)*.

– А што атрымала ў узнагароду прыгажуня з Ганконга Эліс Лі Джанета, якая заваявала першае месца?

– Карону!

– Дарагую? За колькі яе можна прадаць?

– Навошта? Памяць. Яе можна перадаваць з пакалення ў пакаленне.

– Але як апраўдаць перамогу матэрыяльна? Па-мойму, менавіта за гэтым і едзе большасць удзельніц. Калі толькі рэкламны бізнес дапаможа...

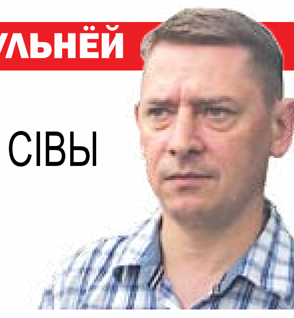
– На гэта, вядома, многія разлічваюць. Але я ехала па добры настрой. У мяне ўжо быў досвед удзелу ў падобных мерапрыемствах: спачатку на філфаку, потым у рэспубліканскіх конкурсах. Гэта прыемны ўспамін, які хацелася паўтарыць. Я настройвалася на некалькі варыянтаў: атрымаю перамогу – выдатна, не – таксама добра. Праўда, чатырохгадовы сын быў незадаволены: “Нам патрэбна карона!” А вось муж шчаслівы: трэцяе месца – годны вынік.

– Як ён цяпер называе вас?

– Каралева! А ён, можна сказаць, цяпер кароль.

Вікторыя ДРОЗД.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Алесь СІВЫ

Ці дапаможа «Крумкачам» добрая фея?

Мне вельмі шкада гэту футбольную каманду, якая ў бліжэйшы час можа пакінуць вышэйшую лігу. Калі яна толькі ўзляцела ў эліту на хвалі энтузіязму асобных людзей і ўсеагульнага аптымізму балельшчыкаў, здавалася, што ім пад сілу шмат што. “Крумкачы”, якіх яшчэ за некалькі гадоў да гэтага ўсур’ёз ніхто не ўспрымаў, сенсацыйна перамагалі грандаў беларускага футбола, сталі камандай, якая прэтэндавала на тытул “народнай”. Народ ішоў на стадыён, сузаснавальнікі клуба стараліся крэатывіць і рабілі ўсё, каб балельшчыкі прыходзілі, як на свята.

Але грошы яшчэ ніхто не адмяняў. І калі пасля першага сезона фінансавая сітуцыя для “Крумкачоў” была яшчэ была “больш-менш”, то сёння нават самыя аптымістычна настроеныя балельшчыкі не асабліва вераць у светлае будучае прыватнай каманды.

Вось толькі лічбы. Восенню мінулага года запазычанасць “Крумкачоў” па заробках перад ігракамі была 160 тысяч рублёў, па падаходным падатку – 3100 рублёў, у фонд сацыяльнай абароны насельніцтва – 21.507 рублёў, федэрацыі – 38.125 рублёў, па траснферным кантрактам – 2100 рублёў. Усяго – каля 250 тысяч рублёў (прыкладна 125 тысяч долараў). Кіраўніцтва клуба даслала ў федэрацыю гарантыйны ліст, што да 31 снежня 2017 года разлічыцца па вышэйзгаданых рахунках, але зрабіць гэта, відаць, не атрымалася. У дадатак вісіць доўг перад барысаўскім БАТЭ, які яшчэ ў 2016 годзе пазычыў “Крумкачам” 150 тысяч долараў. Наколькі вядома, барысаўчане працягнулі тэрмін выплаты пазыкі, хаця гэта не азначае, што плаціць наогул не трэба.

Некалькі месяцаў таму былі надзеі на нейкага таямнічага спонсара, які быццам бы паабяцаў падтрымаць каманду, калі тая не вылеціць з вышэйшай лігі, але ўсё гэта так і засталося на ўзроўні чутак. Ва ўсялякім выпадку станоўчых навін з лагера “Крумкачоў” пакуль няма, а сам заснавальнік “Крумкачоў” Дзяніс Шунто адмаўляецца ад інтэрв’ю. Відаць, няма чым хваліцца.

У гэтай камандзе вялікія ганарары ніхто і ніколі не атрымліваў, а ў мінулым сезоне многім ігракам “крумак” і ўвогуле давялося гуляць без заробкаў. У СМІ паліліся крыўды, некаторыя футбалісты, якія не могуць атрымаць грошы, называюць Шунто “балаболам з вялікай літары”.

“30 працэнтаў абяцалі аддаць да Новага года, а ўсё астатняе – у студзені, – распавядаў футбаліст Вячаслаў Глеб. – *Усё гэта было сказана пад запіс у снежні ў федэрацыі – на пасяджэнні камітэта па статусе і пераходах ігракоў. Але ні капейкі я так і не атрымаў. З гэтым пытаннем разбіраецца федэрацыя. Калі яна не вырашыць яго, то буду падаваць у суд. Непрыемна, калі ты зарабіў грошы, а з цябе робяць дурня”.*

Дзяніса Шунто мне таксама вельмі шкада. Энтузіяст на свае ўласныя зберажэнні стварыў клуб, але ў беларускіх рэаліях аказаўся “рамантыкам у ружовых акулярах”. Вопыт “Крумкачоў” паказаў: не можа ў Беларусі нармальна існаваць прыватны клуб, няма для гэтага ўмоў. Альбо ты маеш бюджэтныя грошы, альбо багатага дзядзьку, які практычна на дабрачынных пачатках пагодзіцца фінансаваць каманду. Альбо зарабляеш на бонусах ад УЕФА за выступленні ў еўракубках, але для гэтага спачатку трэба знайсці багатага дзядзьку…

Шунто не багацей, а яму штогод трэба было знаходзіць каля паўмільёна долараў. Ужо на пачатку лютага гэтага года каманды вышэйшай лігі будуць падаваць дакументы на ліцэнзаванне, а адной з умоў атрымання ліцэнзіі з’яўляецца якраз сфарміраваны бюджэт. Ці знойдзе кіраўніцтва “Крумкачоў” 500 тысяч долараў у дадатак да тых даўгоў, што ўжо маюцца? Дарэчы, менавіта з-за пазык клубу забаранілі падпісваць новых футбалістаў.

Адным словам, сітуацыя для “Крумкачоў” найскладанейшая. Калі грошы не знойдуцца, то каманду могуць адправіць у ніжэйшую лігу, а то і ўвогуле ёй давядзецца сказаць усім “бывай”. Такая вось прыгожая казка з сумным фіналам. А можа, і не будзе сумнага фіналу? Можа, яшчэ з’явіцца якая-небудзь добрая фея? Так хочацца верыць…

ОГОРЧАЕМСЯ НЕУДАЧЕЙ

Вначале появляется пятно…

В последние годы яблони и груши в моем саду сильно повреждаются плодовой гнилью. Почему это происходит? Что делать?

Сергей КОСТЮЧЕНКО.

Толочинский район.

Плодовая гниль (монилиоз) яблони и груши – широко распространенное грибковое заболевание. Его развитию способствует высокая влажность воздуха. После заражения на поверхности плода появляется небольшое буроватое пятно, которое постепенно увеличивается и через восемь-десять дней охватывает весь плод или большую его часть. Затем на плодах появляются крупные серовато-белые подушечки, расположенные чаще всего правильными концентрическими кругами. На подушечках образуются споры – источник последующего заражения плодов. В течение лета гриб развивается в нескольких поколениях. Большинство пораженных плодов опадает. Плоды, оставшиеся на ветвях, затвердевают и становятся черно-синими. Такие плоды сохраняются до двух лет.

Чтобы не было гнили, необходим регулярный сбор и уничтожение пораженных плодов летом, снятие мумифицированных плодов, сохранившихся на ветвях, в зимний период, удаление погибших ветвей. Не меньшее значение имеют меры, направленные на предотвращение повреждения плодов жуками-долгоносиками, гусеницами плодожорок и другими вредителями. Химическая борьба с паршой и другими грибковыми заболеваниями сдерживает развитие плодовой гнили.

СЕМЕЙНАЯ ФЕРМА

И зимой козам приволье

В пастбищный сезон козы пасутся, горя не зная. Чтобы перевод их с пастбищного на стойловое содержание не был резким, я организую прогулки на свежем воздухе от 20 минут до двух часов. Чаще гуляем с козами так: сразу после окончания пастбищного сезона – по 1,5–2 часа, затем в зависимости от погоды – от 20 минут до 1,5 часа. Продолжаем прогулки и по снегу. Важно, чтобы он был не глубже 15 см и чтобы не было твердой корки сверху, иначе козы могут порезать ноги и вымя. Лишь бы довести животных до леса, а там снежный покров очень слабый, и они свободно гуляют, обгладывая хвою с веток, свесившихся под тяжестью снега. Все равно эти ветки свое уже отжили, так что деревьям козы не вредят. Не гуляем с ними, только когда мороз ниже 25°С или в сильный снегопад, метель. В этом случае я хожу в лес один и набираю в порубках лапника с таким расчетом, чтобы каждой козе досталось 0,5 килограмма.

Хвоя – хорошая витаминная подкормка. Ее ест даже молодняк. Правда, некоторым козам лапник не совсем по вкусу. Для таких готовлю хвойную муку. Тонкие ветки с иголками подсушиваю на русской печи и толку в ступе. Муку козе можно давать до 100 г, желательно в смеси с другими кормами.

Из хвои можно готовить и настои. Для этого лапник рублю топором или тяпкой в корыте, укладываю в марлевый мешок и опускаю в горячую воду. Томлю 6–12 часов. Козе даю до литра настоя. Приучаю к нему постепенно.

Зимой добавляю в корм и мелко перетертые жженные кости, печную древесную золу, в которых содержатся фосфор, калий, микроэлементы. То и другое просеиваю через мелкое сито. Золы кладу по чайной ложке с верхом, костяной муки – по чайной ложке без верха. Эту норму в расчете на взрослую козу даю раз в сутки.

Федор ИСАЕВ.

Мстиславский район.

ПОЛЕЗНЫЕ СОВЕТЫ

Не выбрасывайте шелуху чеснока – пригодится

У чеснока можно использовать не только луковицу, но и сухие листья, шелуху. 160 г любого из этих компонентов настаивают в ведре воды в течение суток и после фильтрации сразу же начинают опрыскивать растения, пораженные тлей и паутинным клещом.

Чеснок как растение может заметно снизить поражение черной смородины почковым клещом, если среди этого ягодника и между кустами посадить его зубчики-дольки. Если все же поражение клещами имеется, то необходимо летом кусты опрыснуть водной суспензией чеснока. Для этого достаточно 60–80 г растолочь в ступе, затем размешать в ведре с водой, и можно сразу же приступать к опрыскиванию. Через 5 дней обработку повторить.

Для обработки плодово-ягодных растений против листогрызущих гусениц и тлей применяют отвар, приготовленный из трех компонентов: размолотых луковиц чеснока, луковой шелухи и отходов табака. Для этого берут по 200 г каждого компонента, заливают 10 л воды и кипятят 2 часа. После остывания отвар процеживают и доливают водой до уровня 10-литровой отметки. Добавив 30–40 г хозяйственного мыла, приступают к опрыскиванию.

АЛЛО! СКАЖИТЕ, ПОЖАЛУЙСТА...

Сорняки губят урожай

Виктория Шулякова, г.Речица:

— Недавно в «Усадьбе» была опубликована интересная информация о сорняках. Хотелось бы подробнее знать об этих противниках урожая. Скажите, зависит ли вредоносность сорняков от сроков сева культурных растений?

– Чем позже мы посеем или посадим те или иные культуры, тем больше сорняков появится на участке. Например, при наличии пяти сорняков на 1 кв. метр урожай картофеля снижается на 6–25%, при 10 сорняках – на 12–30%, при 50 – на 14–72%, при 100 – на 19–54%, при 300 – почти на 70%. При засоренности картофеля уменьшается масса клубней, ухудшается их товарный вид, возрастают потери урожая.

Раздел ведет агроном Федор ВЕРАВОЙША.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.

Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com

http://www.nv-online.info

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,

632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 15.01.2018 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 370 экз. Заказ № 154.